

SWISS OSIGURANJE A.D., PODGORICA

**Finansijski izvještaji
31. decembar 2009. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora**

S A D R Ž A J

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1-2
Finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha	3
Bilans stanja	4
Izveštaj o promjenama na kapitalu	5
Izveštaj o novčanim tokovima	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7– 37

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Osiguravajućeg društva Swiss osiguranje A.D., Podgorica

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 3 do 37) Akcionarskog društva Swiss osiguranja A.D., Podgorica (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2009. godine i odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja nastale uslijed kriminalne radnje ili greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Osim kao što je objelodanjeno u djelu „Osnove za kvalifikovano mišljenje“, reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima nastalih uslijed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Društva. Revizija takođe uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Osnove za kvalifikovano mišljenje

Kao što je objelodanjeno u napomeni 15 uz finansijske izvještaje, hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine u iznosu EUR 153,025 uključuju vrijednost akcija Vojvođanske banke A.D., Novi Sad, u iznosu EUR 26,337. Na osnovu raspoložive dokumentacije Društva, nismo se mogli uvjeriti u vlasništvo nad navedenim hartijama.

(Nastavlja se)

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Osiguravajućeg društva Swiss osiguranje A.D., Podgorica (nastavak)

Osnove za kvalifikovano mišljenje (nastavak)

Kao što je navedeno u napomeni 16 uz finansijske izvještaje, Društvo je sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine iskazalo potraživanja po osnovu premija osiguranja u iznosu EUR 1,850,493, koja sadrže potraživanja koja nisu naplaćena duže od jedne godine u iznosu EUR 174,760. Za ova potraživanja Društvo nije izvršilo odgovarajuće obezvrjeđenje, odnosno svođenje knjigovodstvene vrijednosti na njihovu naknadivu, odnosno fer vrijednost, kao što se to zahtijeva prema Međunarodnom računovodstvenom standardu („MRS“) 39 – „Finansijski instrumenti – priznavanje i mjerenje“. Shodno navedenom, potraživanja po osnovu premija osiguranja na dan 31. decembar 2009. godine precjenjena su za iznos EUR 174,760 odnosno, ostali poslovni rashodi i neto dobit za godinu koja se završava 31. decembar 2009. godine potcijenjeni su za navedeni iznos.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 19 uz finansijske izvještaje, Društvo je u skladu sa odredbama Zakona o osiguranju („Sl. list CG“, br. 78/2006) troškove pribavljanja osiguranja razgraničavalo srazmjerno učešću prenosnih premija u ukupnim premijama. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo se mogli uvjeriti da je Društvo na dan odnosno za godinu koja se završava 31. decembra 2009. godine pravilno izvršilo razgraničenje troškova pribavljanja osiguranja.

Kvalifikovano mišljenje

Po našem mišljenju, izuzev za efekte koje na finansijske izvještaje imaju pitanja navedena u prethodnim pasusima, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2009. godine kao i rezultate njegovog poslovanja, promjene na kapitalu i novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima važećim u Crnoj Gori.

Deloitte d.o.o., Podgorica

Podgorica, Crna Gora
14. maja 2010. godine

Danijela Dimovski, Ovlašćeni revizor
(Licenca broj 030 izdata 7. avgusta 2006. godine)

BILANS USPJEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2009. godine

(Iznosi u EUR)

Kategorija / Pozicija	Napomene	Tekuća 2009. godina	Prethodna 2008. godina
Poslovni prihodi		2,928,205	1,765,604
Prihodi osnovne djelatnosti	4	2,783,459	1,743,673
Ostali poslovni prihodi	5	144,746	21,931
Poslovni rashodi		(2,960,570)	(2,805,124)
Naknade šteta ostalih osiguranja	6	(947,601)	(576,142)
Rashodi po osnovu premije reosiguranja		(687,474)	(493,475)
Rezervisanja i troškovi doprinosa	7	(363,711)	(324,987)
Troškovi sprovođenja osiguranja			
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	(315,067)	(483,027)
- Amortizacija	12,13	(39,577)	(63,929)
- Ostali troškovi sprovođenja osiguranja	9	(298,560)	(355,618)
Ostali poslovni rashodi	10	(308,580)	(507,946)
Gubitak iz poslovnih aktivnosti		(32,365)	(1,039,520)
Finansijski prihodi, neto	11	51,069	69,080
Neto dobit/(gubitak)		18,704	(970,440)
Zarada / (gubitak) po akciji	30	0.37	(19.23)

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji usvojeni su Odlukom Odbora direktora Swiss osiguranja A.D., Podgorica br. 26. aprila 2010. godine.

Potpisano u ime Swiss osiguranja A.D., Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

Izvršni direktor

Rosa M
(Rosa Medojević)

Jadranka Milošević
(Jadranka Milošević)

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2009. godine
(Iznosi u EUR)

Kategorija / Pozicija	Napomene	Tekuća 2009. godina	Prethodna 2008. godina
AKTIVA			
Stalna imovina		<u>2,035,302</u>	<u>887,266</u>
Nematerijalna ulaganja	12	40,581	58,349
Nekretnine i oprema	13	1,240,068	274,179
Dugoročni finansijski plasmani	14	754,653	554,738
Obrtna imovina		<u>2,870,680</u>	<u>2,845,220</u>
Hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju	15	153,025	306,311
Zalihe		9,366	-
Potraživanja iz poslovnih odnosa	16	1,880,899	1,673,807
Kratkoročni finansijski plasmani	17	500,000	712,823
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti	18	21,273	140,638
Unaprijed plaćeni troškovi	19	<u>306,117</u>	<u>11,641</u>
Ukupna aktiva		<u><u>4,905,982</u></u>	<u><u>3,732,486</u></u>
PASIVA			
Kapital		<u>2,934,836</u>	<u>2,311,389</u>
Akcijski kapital	20	2,811,339	3,135,651
Revalorizacione rezerve		104,750	50
Rezerve sigurnosti		43	146,128
Neraspoređena dobit/(Nepokriveni gubitak)/		18,704	(970,440)
Dugoročne obaveze i rezervisanja		<u>33,251</u>	<u>41,068</u>
Dugoročna rezervisanja	21	18,361	18,361
Ostale dugoročne obaveze	22	14,890	22,707
Kratkoročne obaveze		<u>1,937,895</u>	<u>1,380,029</u>
Kratkoročne obaveze iz poslovanja	23	650,748	292,439
Tekući dio dugoročnih obaveza	22	8,315	13,119
Obaveze za poreze i doprinose	24	43,976	40,589
Prenosna premija	25	830,961	691,747
Rezervisane štete	26	301,440	274,958
Doprinos za preventivu	27	<u>102,455</u>	<u>67,177</u>
Ukupna pasiva		<u><u>4,905,982</u></u>	<u><u>3,732,486</u></u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2009. godine
(Iznosi u EUR)

<u>Sadržaj / opis</u>	<u>Aksijski kapital</u>	<u>Revalorizacione rezerve</u>	<u>Rezerve sigurnosti i Fond preventive</u>	<u>(Nepokriveni gubitak)/ Neraspoređena dobit</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje, 1. januara 2008. godine	3,135,651	50	39,110	107,018	3,281,829
Prenos dobitka prethodne godine na rezerve	-	-	107,018	(107,018)	-
Gubitak tekuće godine	-	-	-	(970,440)	(970,440)
Stanje, 31. decembra 2008. godine	<u>3,135,651</u>	<u>50</u>	<u>146,128</u>	<u>(970,440)</u>	<u>2,311,389</u>
Stanje, 1. januara 2009. godine	3,135,651	50	146,128	(970,440)	2,311,389
XV emisija akcija	500,043	-	-	-	500,043
Efekti procjene vrijednosti građevinskih objekata	-	104,700	-	-	104,700
Pokriće gubitka prethodne godine	(824,355)	-	(146,085)	970,440	-
Dobit tekuće godine	-	-	-	18,704	18,704
Stanje, 31. decembra 2009. godine	<u>2,811,339</u>	<u>104,750</u>	<u>43</u>	<u>18,704</u>	<u>2,934,836</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2009. godine

(Iznosi u EUR)

Kategorija / pozicija	Tekuća 2009. godina	Prethodna 2008. godina
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi osnovne djelatnosti	2,132,698	1,680,424
Odlivi po osnovu naknade šteta i ugovorenih iznosa iz osiguranja, plaćanja dobavljačima i zaposlenima	(1,755,557)	(1,363,503)
<i>Neto priliv/(odliv) novčanih sredstava iz operativnih aktivnosti</i>	377,141	(316,921)
Odliv gotovine na ime plaćene kamate	(4,791)	(3,110)
Odlivi gotovine na ime plaćenog poreza	(3,077)	(62,918)
<i>Neto odliv novčanih sredstava iz poslovnih aktivnosti</i>	(7,868)	(66,028)
Novčani tokovi iz investicionih aktivnosti		
Prilivi od kamata	21,400	69,650
Priliv od prodaje hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji	96,686	-
Priliv od povraćaja kratkoročnih finansijskih plasmana – oročenih depozita	190,692	-
Odliv po osnovu ulaganja u nekretnine i opremu	(903,591)	(61,568)
Odliv po osnovu kupovine hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji	(40,283)	(146,022)
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana – oročenih depozita	(166,129)	(125,000)
<i>Netoodliv novčanih sredstava iz investicionih aktivnosti</i>	(801,225)	(262,940)
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti		
Prilivi od nove emisije akcija	500,043	-
Odliv po osnovu datih besamatnih pozajmica	(180,000)	-
Odliv po osnovu povraćaja pozajmljenih sredstava	10,000	37,893
Odliv po osnovu otplate obaveza za finansijski lizing	(13,119)	(12,259)
Odlivi po osnovu troškova transakcija	(4,337)	(7,447)
<i>Neto priliv novčanih sredstava iz finansijskih aktivnosti</i>	312,587	18,187
Neto (smanjenje)/povećanje novčanih sredstava i novčanih ekvivalenata	(119,365)	6,140
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na početku godine	140,638	134,498
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na kraju godine	21,273	140,638

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

1. DJELATNOST

Osiguravajuće društvo „Swiss osiguranje“ A.D., Podgorica (u daljem tekstu „Društvo“), osnovano je 27. januara 1993. godine pod nazivom „Agroosiguranje“ A.D., Podgorica, nakon transformacije Društva za uzajamno osiguranje „Agroosiguranje“, Podgorica. Društvo je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici 15. februara 1993. godine Rješenjem broj Fi. 485/93. Savezno ministarstvo za finansije SRJ izdalo je Društvu dozvolu za rad 30. juna 1997. godine.

Društvo mijenja naziv u Osiguravajuće društvo „Swiss osiguranje“ A.D., Podgorica 7. avgusta 2000. godine što je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici Rješenjem broj Fi. 1475/00.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. list CG“ broj 6/02), 18. jula 2002. godine izvršena je preregistracija Društva kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0000110/001.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju poslovi svih vrsta neživotnih osiguranja.

Sjedište Društva je u Podgorici, Novaka Miloševa 6/II.

Društvo je na dan 31. decembra 2009. godine imalo 30 zaposlenih radnika (31. decembra 2008. godine: 32 zaposlenih radnika).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list CG”, br. 69/2005 i br. 80/2008), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list CG”, br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Računovodstveni propisi Crne Gore odstupaju od zahtjeva MSFI i MRS, koje je proglasio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, obzirom da u Crnoj Gori ne postoji nadležni organ koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa („IFAC“) u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore dobio pravo na prevod i objavljivanje izmjena i dopuna postojećih odnosno novih standarda. Shodno navedenom, promjene u MRS, kao i novi MSFI izdati nakon 1. januara 2003. godine nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Crnoj Gori i, saglasno tome, nisu primjenjeni u sastavljanju priloženih finansijskih izvještaja.

Pored navedenog računovodstveni propisi Crne Gore odstupaju od zahtjeva MSFI i MRS i u sljedećem materijalno značajnom aspektu finansijskog izvještavanja:

- Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je u toku 2004. godine usvojio MSFI 4 - „Ugovori za osiguranje“, čija je primjena obavezujuća za finansijske izvještaje koji se odnose na period koji počinje 1. januara 2005. godine ili kasnije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METODA (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (nastavak)

Društvo nije primjenilo niti vrši finansijsko izvještavanje u skladu sa zahtjevima MSFI 4, „Ugovori o osiguranju“. Pored toga, za potrebe rezervisanja nastalih a neprijavljenih šteta Društvo ne primjenjuje metodologiju triangulacije niti metodologiju zasnovanu na testu adekvatnosti obaveza, onako kako je definisana u skladu sa zahtjevima MSFI 4, „Ugovori o osiguranju“ i praksom u poslovima osiguranja u Evropskoj Uniji. Društvo nije primjenjivalo Međunarodni aktuarski standard testa adekvatnosti obaveza, izdatog od strane Međunarodne aktuarske asocijacije, već je rezervisanje nastalih a neprijavljenih šteta vršilo na način opisan u računovodstvenoj politici objelodanjenom u napomeni 3.15. Navedena računovodstvena politika Društva zasnovana je na propisima koji važe u Crnoj Gori i može usloviti značajne razlike u odnosu na obračun rezervisanja po metodologiji triangulacije, odnosno po metodologiji zasnovanoj na testu adekvatnosti obaveza.

- Finansijski izvještaji su prikazani u formatu koji u pojedinim djelovima odstupa od prezentacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih izvještaja“.
- Društvo je u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara od 18. avgusta 2006. godine izvršilo emisiju akcija po osnovu pretvaranja revalorizacionih rezervi u akcijski kapital u iznosu EUR 70,354. Navedena emisija akcija odobrena je Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti Crne Gore („Sl. list CG”, br. 10/2007), što nije u saglasnosti sa MRS 16 – „Nekretnine, postrojenja i oprema”, u dijelu koji se odnosi na naknadno vrijednovanje u odnosu na inicijalno utvrđenu vrijednost. Prema navedenom standardu, revalorizaciona rezerva po osnovu procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme može se direktno iskazati kao povećanje neraspoređene dobiti u visini realizovanih revalorizacionih rezervi. Efekat revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme koji je iskazan u revalorizacionim rezervama smatra se realizovanim samo u slučaju izvršene prodaje odnosno rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i u slučaju povećane amortizacije u dijelu koji se odnosi na povećanu osnovicu amortizacije po osnovu procjene odnosno revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme.

Rukovodstvo procjenjuje uticaj promjena u MRS, novih MSFI i tumačenja na finansijske izvještaje i, premda mnoge od ovih promjena nisu primjenljive na poslovanje Društva, rukovodstvo Društva ne izražava eksplicitnu i bezrezervnu izjavu o usaglašenosti priloženih finansijskih izvještaja sa MRS i MSFI, koji se primjenjuju na periode prikazane u priloženim finansijskim izvještajima. Shodno navedenom, a imajući u vidu i potencijalno materijalno značajne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu tretirati kao finansijski izvještaji sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanom članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore i članom 22 IV Direktive EU (br.78/660/EEC) sa određenim promjenama specifičnim za privredna društva koja se bave poslovima osiguranja.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
I RAČUNOVODSTVENI METODA (nastavak)

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, rezervisanja za prijavljene a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale a neprijavljene štete i ostala rezervisanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi od premija osiguranja

Prihodi od premija osiguranja se, nakon umanjenja poreza na premiju osiguranja („Sl. list CG”, br. 27/04) priznaju kao prihod, u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju i reosiguranju.

Prenosna premija (rezerva za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturiranih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja odnosno metodom pro-rata-temporis.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda.

3.2. Rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke.

Na računima rashoda obuhvataju se poslovni rashodi, finansijski rashodi, i ostali rashodi, koji obuhvataju i rashode po osnovu obezvrjeđenja sredstava. Poslovne rashode najvećim dijelom čine troškovi pribave osiguranja – provizije, troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, troškovi amortizacije, troškovi sponzorstva, troškovi reklame i propagande i troškovi uprave Društva.

Na dan sastavljanja finansijskih izvještaja vrši se prenos troškova vezanih za pribavu osiguranja na naredni period u skladu sa prenosnim premijama.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Beneficije za zaposlene

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina za odlazak u penziju

Sadašnja vrijednost budućih obaveza po Opštem kolektivnom ugovoru, kao što su otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, iskazane su po sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima. Pretpostavke korišćene prilikom obračuna sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenim prikazano je u napomeni 21.

3.4. Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunati u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan bilansa stanja. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

3.5. Porezi i doprinosi

Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. list CG”, br. 80/2004 i br.40/2008). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8 i 9 za usklađivanje prihoda i članovi 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Prihodi od kapitalnih dobitaka uključuju se u poresku osnovicu u godini u kojoj su ostvareni u visini od 50%. Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitcima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitcima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.5. Porezi i doprinosi (nastavak)****Porez na dobit (nastavak)***Odloženi porez na dobit*

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Po mišljenju rukovodstva Društva, efekti primjene MRS 12 – „Porez na dobit” nisu od materijalnog značaja na finansijske izvještaje posmatrane u cjelini.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim i opštinskim propisima.

3.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2009. godine iskazana su po nabavnoj vrijednosti i umanjena za akumuliranu ispravku vrijednosti. Nematerijalna ulaganja se najvećim dijelom odnose na kupljene softvere za vođenje poslovnih knjiga i obračun premija osiguranja.

3.7. Nekretnine i oprema

Pod nekretninama i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Građevinski objekti koji se drže radi korišćenja u svrhe vršenja osnovne djelatnosti ili za administrativne svrhe iskazuju se u bilansu stanja po njihovoj revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja fer/poštenu vrijednost na datum revalorizacije i umanjena za ispravku vrijednosti i akumulirane imparitetne gubitke. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i vrši se u slučajevima kada neto sadašnja vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme materijalno značajno odstupa od fer vrijednost sredstva na dan bilansa stanja.

Povećanja nastala prilikom revalorizacije se knjiže u korist revalorizacionih rezervi, osim za iznose za koje ta povećanja predstavljaju storniranje iznosa smanjenja vrijednosti, koja su po ranijim revalorizacijama bila utvrđena za ista ta sredstva i koja su, u ranijim periodima, bila priznata kao trošak, u kom slučaju se revalorizacijom utvrđeno povećanje knjiži u korist bilansa uspjeha do iznosa do koga je ranije smanjenje bilo knjiženo kao trošak. Smanjenja utvrđena na osnovu revalorizacije se evidentiraju na teret bilansa uspjeha u iznosima koji prelaze eventualne prethodne pozitivne efekte revalorizacije evidentirane u korist revalorizacionih rezervi.

Nezavisna procjena građevinskih objekata sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine izvršena je od strane ovlaštenog procjenitelja, metodom tržišne vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Nekretnine i oprema (nastavak)

Oprema je na dan 31. decembra 2009. godine iskazana po nabavnoj i umanjena za ispravku vrijednosti. Oprema nabavljena u toku godine evidentira se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova nekretnina i opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti nekretnina i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina i opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Gubici ili dobiti nastali pri otuđenju ili rashodovanju nekretnina, postrojenja i opreme utvrđeni su kao razlika između iznosa dobijenog prodajom i vrijednosti po kojoj se vode nekretnine, postrojenja i oprema i priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

3.8. Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se obračunava na nabavnu vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja na početku godine, kao i na nekretnine, opremu i nematerijalna ulaganja stavljena u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda.

Primijenjene stope su sljedeće:

	Korisni vijek (godina)	Stopa (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Softveri	5	20.00	30.00
Ostala nematerijalna ulaganja	3	33.33	30.00
Građevinski objekti	10-33	3.33-10	5.00
Računari i računarska oprema	3	33.33	30.00
Automobili	5	20.00	15.00
Rashladni uređaji, telefoni, telefaks	5	20.00	15.00
Kancelarijske mašine	5-6	16.5-20	20.00
Kancelarijski namještaj	3-6.5	15-33.33	20.00

U skladu sa Članom 13 stav 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. List CG” br. 80/2004 i br. 40/2008) amortizacija licenci, ostalih nematerijalnih ulaganja i građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, odnosno opreme i aplikativnih softvera primjenom degresivnog metoda za cijeli period, bez obzira na datum aktivacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Obezvrjeđenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrijednosti sredstava prikazanih u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indikacija da za neko sredstvo postoji obezvrjeđenje, naknadivi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je naknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje naknadive vrijednosti.

Obezvrjeđenje se priznaje kao trošak tekućeg perioda i evidentira u okviru ostalih poslovnih rashoda. Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, vrijednost sredstva prikazana u finansijskim izvještajima se povećava do promijenjene procjene naknadivog iznosa, ali tako da povećana vrijednost prikazana u finansijskim izvještajima ne prelazi iznos koji bi bio prikazan da se u proteklim godinama nije računalo obezvrjeđenje. Poništenje obezvrjeđenja se računa kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano u finansijskim izvještajima po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrjeđenja tretira kao povećanje revalorizacione rezerve.

3.10. Finansijski instrumenti

Finansijska imovina razvrstana je u sljedeće kategorije: učešća u kapitalu pridruženih entiteta, hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju, oročeni depoziti i potraživanja iz poslovnih odnosa. Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznanja.

Učešća u kapitalu pridruženih entiteta

Učešća u kapitalu pridruženih entiteta predstavljaju ulaganja u osnivački kapital Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore i prikazana su po su po prvobitnoj vrijednosti ulaganja. Ulaganje u pridružene entitete predstavlja ulaganje u kojima Društvo ima udio u vlasništvu između 20% i 50% ili u kojima ima značajan uticaj, ali koja nisu pod njegovom kontrolom.

Ukoliko iznos gubitka u pridruženom entitetu prevazilazi ulog, Društvo ne evidentira iznos gubitka iznad uloga, ukoliko nije stvorilo obaveze ili izvršilo plaćanja u ime pridruženog društva.

Finansijska ulaganja namijenjena trgovanju

Ulaganja u hartije od vrijednosti namijenjena trgovanju predstavljaju plasmane u akcije privrednih društava koji se kotiraju na tržištima hartija od vrijednosti u Crnoj Gori i Srbiji i prikazana su u okviru obrtne imovine.

Navedeni plasmani iskazani su po nabavnoj vrijednosti ulaganja, a nakon početnog priznavanja vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti plasmana u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju priznaju se u bilansu uspjeha.

Fer vrijednost hartija od vrijednosti koje se kotiraju na aktivnim tržištima zasniva se na važećim cijenama ponude. U slučajevima kada ne postoji aktivno tržište odnosno kada se hartije od vrijednosti u vlasništvu Društva ne kotiraju na aktivnim tržištima, fer vrijednost navedenih finansijskih ulaganja Društvo utvrđuje pomoću različitih tehnika procjene. Tehnike procjene obuhvataju primjenu metode jednakih uslova poslovanja, analizu diskontovanog toka gotovine, metode za određivanje cijena opcija i ostale tehnike procjene koje su zastupljene na tržištu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska ulaganja namijenjena trgovanju (nastavak)

Finansijska ulaganja se iskknjižavaju onda kada pravo na priliv po osnovu finansijskog ulaganja prestane, odnosno, kada Društvo suštinski prenese sve rizike i koristi od vlasništva.

Iznos više/(manje) ostvarene prodajne vrijednosti po osnovu prodaje hartija od vrijednosti u odnosu na vrijednost koja je iskazana u poslovnim knjigama Društva, iskazuje se kao dobitak / (gubitak) u bilansu uspjeha i prikazuje kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Otpis ulaganja u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju vrši se u cjelosti za akcije privrednih društava koja su trajno prestala sa poslovanjem ili za koja je okončan postupak stečaja. Djelimičan otpis dugoročnih finansijskih plasmana vrši se za akcije privrednih društava kod kojih je došlo do smanjenja akcijskog kapitala po osnovu pokrića gubitaka iz poslovanja u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara navedenih privrednih društava.

Potraživanja iz poslovnih odnosa i oročeni depoziti

Potraživanja iz poslovnih odnosa i ostala potraživanja sa fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu mjere se po amortizovanom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina se evaluira sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih izvještaja. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja iz poslovnih odnosa umanjuje se upotrebom računa umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa umanjenja vrijednosti se priznaju u bilansu uspjeha.

Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz bilans uspjeha u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizovani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.10. Finansijski instrumenti (nastavak)***Prestanak priznavanja finansijske imovine*

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Novčana sredstva i novčani ekvivalenti

U izvještajima novčanih tokova pod novčanim sredstvima podrazumijevaju se novčana sredstva u blagajni i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka. Novčani ekvivalenti su kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se brzo pretvaraju u poznate iznose gotovine i nisu pod značajnim uticajem rizika promjena vrijednosti. Novčane ekvivalente predstavljaju oročeni depoziti kod poslovnih banaka na period do tri mjeseca.

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope koja aproksimira efektivnoj kamatnoj stopi.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva otpuštene, otkazane ili ističu.

Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se lizingom, na Društvo, prenose u najvećoj mjeri svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasifikuje kao operativni lizing.

Sredstva koja se drže po ugovorima o finansijskom lizingu se priznaju u bilansu stanja Društva po sadašnjoj vrijednosti minimalnih rata lizinga utvrđenih na početku perioda lizinga. Odgovarajuća obaveza prema davaocu lizinga se uključuje u bilans stanja kao obaveza po finansijskom lizingu.

Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se ravnomjerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve se formiraju po osnovu efekata revalorizacije, odnosno efekata izvršene procjene vrijednosti nekretnina koju je Društvo izvršilo u skladu sa metodom računovodstvenog obuhvatanja i iskazivanja njihove vrijednosti, koji je dozvoljeni računovodstveni tretman u skladu sa MRS 16 - „Nekretnine, postrojenja i oprema“. Pozitivan efekat procjene vrijednosti priznaje se kao prihod u bilansu uspjeha do onog iznosa do kojeg se ukida negativan efekat procjene vrijednosti, koji je prethodno priznat kao rashod u bilansu uspjeha.

Društvo je u skladu sa Odlukama Skupštine akcionara od 18. avgusta 2006. godine izvršilo emisiju akcija po osnovu pretvaranja revalorizacionih rezervi u akcijski kapital u iznosu EUR 70,354 koje su odobrene Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti Crne Gore („Sl. list CG”, br. 10/2007).

3.12. Rezervisanja za prijavljene a neriješene štete

Rezervisanja za nastale prijavljene a neriješene štete, vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne riješene štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane nadležnog suda, uključujući pripadajuće kamate i troškove spora.

3.13. Garantni fond

Garantni fond čine sredstva formirana izdvajanjem doprinosa garantnom fondu na teret bilansa uspjeha tekućeg perioda radi ekonomske zaštite putnika i oštećenih trećih lica i sredstva od ostvarenih regresnih zahtjeva prema licima koja nisu zaključila ugovor o obaveznom osiguranju. Sredstva garantnog fonda su strogo namjenska i vode se na posebnom računu pri Nacionalnom birou osiguravača Crne Gore.

Nacionalni biro osiguravača Crne Gore je 4. maja 2007. donio Odluku o utvrđivanju visine doprinosa i korišćenju sredstava garantnog fonda. Navedenom odlukom je utvrđeno da se doprinos za obrazovanje sredstava garantnog fonda formira iz tehničke premije obaveznog osiguranja vlasnika, od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima množenjem broja motornih vozila za koje je zaključen ugovor o osiguranju sa iznosima navedenim u pregledu koji slijedi:

<u>Vrsta vozila</u>	<u>(Iznosi u EUR)</u>
Putnička vozila	6
Teretna vozila	20
Autobusi	40
Ostala motorna vozila	5
Granično osiguranje	3

Obračun i uplata doprinosa garantnom fondu primjenjuje se na sva zaključena obavezna osiguranja od 1. juna 2006. godine što je predviđeno Članom 23. navedene odluke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete

Rezervisanja sredstava za nastale a neprijavljene štete utvrđuju se na osnovu podataka o riješenim i rezervisanim, nastalim prijavljenim a neriješenim štetama, na bazi strukture portfolia, ostvarenih rezultata, statističkih podataka, pokrića portfolia putem reosiguranja i drugih relevantnih činjenica za posljednje tri godine, uključujući godinu za koju se vrši obračun. Novim Zakonom o osiguranju nije propisano obavezno izdvajanje u rezerve za masovne i katastrofalne štete.

3.15. Doprinos za preventivu

Doprinos za preventivu se utvrđuje u visini od:

<u>Vrsta osiguranja</u>	<u>% od premije osiguranja</u>
Autoodgovornost	0.80%
Auto kasko	2.00%
Nezgode	2.00%
Putnici	0.80%
Imovina	2.00%
Transport	2.00%

Doprinos za preventivu koristi se za sprovođenje mjera u cilju sprječavanja i suzbijanja rizika koji ugrožavaju osiguranu imovinu i lica.

3.16. Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

4. PRIHODI OSNOVNE DJELATNOSTI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2009.	2008.
	<u> </u>	<u> </u>
Prihodi od premija osiguranja		
- nezgoda	418,132	388,990
- osiguranje od autoodgovornosti	420,497	191,455
- civil požar	133,936	149,790
- lom mašina	237,121	105,478
- lom stakla	53,077	46,522
- provalna krađa	50,261	37,593
- požar industrija	85,931	43,635
- objekti u izgradnji	2,928	8,480
- putno zdravstveno	44,898	57,345
- ostalo	279,570	124,566
	<u>1,726,351</u>	<u>1,153,854</u>
Prihodi od režijskog dodatka	743,658	390,499
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja za štete (napomena 26)	274,958	115,206
Prihodi od premija reosiguranja	25,383	75,035
Prihodi od regresnih šteta	2,384	511
Prihodi od zelenih karata	10,725	8,568
	<u> </u>	<u> </u>
	<u>2,783,459</u>	<u>1,743,673</u>

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2009.	2008.
	<u> </u>	<u> </u>
Dobici po osnovu vrijednovanja hartija od vrijednosti namijenjenih trgovanju	80,465	5,791
Ostali poslovni prihodi	64,281	16,140
	<u> </u>	<u> </u>
	<u>144,746</u>	<u>21,931</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

6. NAKNADA ŠTETA OSTALIH OSIGURANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2009.	2008.
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Naknade šteta po osnovu:		
- civil požar	144,387	164,833
- nezgoda	269,214	356,194
- lom mašina	107,786	164,823
- požar industrija	9,904	36,368
- provalne krađe	12,996	10,348
- kasko	216,429	20,046
- putno osiguranje	432	2,692
- autoodgovornost	143,156	41,088
- ostala osiguranja	6,380	15,619
	<u>910,684</u>	<u>812,011</u>
Učešća u naknadi šteta iz saosiguranja	134,882	-
Isplate šteta sudskim putem	38,032	16,249
Troškovi vještačenja i kontrole šteta	115,255	34,355
Prihodi od učešća u naknadi šteta u reosiguranju	<u>(251,252)</u>	<u>(286,473)</u>
	<u>947,601</u>	<u>576,142</u>

7. REZERVISANJA I TROŠKOVI DOPRINOSA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2009.	2008.
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Rezervisanja za štete (napomena 26)	301,440	274,958
Doprinos za preventivu	35,277	17,884
Doprinos garantnom fondu	26,994	30,780
Vatrogasni doprinos	-	1,365
	<u>363,711</u>	<u>324,987</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2009.	2008.
Neto zarade i naknade zarada	170,624	227,426
Porezi na zarade i naknade zarada	30,500	62,918
Doprinosi na zarade i naknade zarada na teret zaposlenih	41,363	70,350
Doprinosi na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	38,130	57,655
Troškovi toplog obroka i prevoza	8,302	11,741
Troškovi po osnovu ugovora o djelu	11,981	14,352
Troškovi regresa	2,614	4,620
Ostali lični rashodi	11,553	33,965
	<u>315,067</u>	<u>483,027</u>

9. OSTALI TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2009.	2008.
Troškovi reprezentacije	17,638	24,930
Troškovi zastupanja i posredovanja	52,917	35,453
Troškovi naknada	23,127	19,593
Troškovi usluga i zakupnina	38,784	70,963
Troškovi reklame i propagande	38,120	94,111
Troškovi članarina	20,649	25,717
Bankarske i brokerske provizije	8,357	9,465
Troškovi materijala	9,355	18,916
Troškovi goriva i energije	3,575	6,446
Troškovi premije osiguranja	5,190	6,803
Troškovi sponzorstva	71,598	23,570
Ostali nematerijalni troškovi	9,250	19,651
	<u>298,560</u>	<u>355,618</u>

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2009.	2008.
Otpis potraživanja po osnovu premija osiguranja (napomena 16)	69,247	70,700
Gubici po osnovu svođenja na fer vrijednost hartija od vrijednosti namijenjenih trgovanju	184,031	382,376
Troškovi donacija za humanitarne svrhe	2,920	2,956
Ostali poslovni rashodi	52,382	51,914
	<u>308,580</u>	<u>507,946</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

11. FINANSIJSKI PRIHODI, NETO

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2009.	2008.
Prihodi od kamata	51,315	69,651
Rashodi kamata	(4,791)	(3,111)
	46,524	66,540
Ostali finansijski prihodi, neto	4,545	2,540
	<u>51,069</u>	<u>69,080</u>

12. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	(Iznos u EUR)			
	Softveri, licence i slična prava	Ulaganja u sredstva koja nisu u vlasništvu Društva	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januara 2008.	108,502	1,379	-	109,881
Povećanja	-	-	13,869	13,869
Prenosi	13,869	-	(13,869)	-
Stanje, 31. decembra 2008. godine	<u>122,371</u>	<u>1,379</u>	<u>-</u>	<u>123,750</u>
Stanje, 1. januara 2009.	122,371	1,379	-	123,750
Promjene	-	-	-	-
Stanje, 31. decembra 2009. godine	<u>122,371</u>	<u>1,379</u>	<u>-</u>	<u>123,750</u>
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januara 2008.	42,160	459	-	42,619
Amortizacija	22,322	460	-	22,782
Stanje, 31. decembra 2008. godine	<u>64,482</u>	<u>919</u>	<u>-</u>	<u>65,401</u>
Stanje, 1. januara 2009.	64,482	919	-	65,401
Amortizacija	11,424	304	-	11,728
Razgraničeni troškovi amortizacije	5,884	156	-	6,040
Stanje, 31. decembra 2009. godine	<u>81,790</u>	<u>1,379</u>	<u>-</u>	<u>83,169</u>
Sadašnja vrijednost				
31. decembra 2009. godine	<u>40,581</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>40,581</u>
1. januara 2009. godine	<u>57,889</u>	<u>460</u>	<u>-</u>	<u>58,349</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

13. NEKRETNINE I OPREMA

	(Iznos u EUR)			
	Građevinski objekti	Oprema	Građevinski objekti u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januara 2008. godine	218,404	148,456	-	366,860
Nove nabavke	-	-	61,568	61,568
Prenosi	-	61,568	(61,568)	-
Rashodovanje i otpis	-	(7,861)	-	(7,861)
Stanje, 31. decembra 2008. godine	<u>218,404</u>	<u>202,163</u>	<u>-</u>	<u>420,567</u>
Stanje, 1. januara 2009. godine	218,404	202,163	-	420,567
Povećanja	-	-	903,591	903,591
Prenosi	-	28,416	(28,416)	-
Efekte procjene vrijednosti	104,700	-	-	104,700
Rashodovanje i otpis	-	(1,380)	-	(1,380)
Stanje, 31. decembra 2009. godine	<u>323,104</u>	<u>229,199</u>	<u>875,175</u>	<u>1,427,478</u>
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januara 2008. godine	30,298	82,644	-	112,942
Amortizacija	7,273	33,874	-	41,147
Rashodovanje i otpis	-	(7,701)	-	(7,701)
Stanje, 31. decembra 2008. godine	<u>37,571</u>	<u>108,817</u>	<u>-</u>	<u>146,388</u>
Stanje, 1. januara 2009. godine	37,571	108,817	-	146,388
Amortizacija	4,800	23,049	-	27,849
Razgraničeni troškovi amortizacije	2,472	11,875	-	14,347
Rashodovanje i otpis	-	(1,174)	-	(1,174)
Stanje, 31. decembra 2009. godine	<u>44,843</u>	<u>142,567</u>	<u>-</u>	<u>187,410</u>
Sadašnja vrijednost				
31. decembra 2009. godine	<u>278,261</u>	<u>86,632</u>	<u>875,175</u>	<u>1,240,068</u>
1. januara 2009. godine	<u>180,833</u>	<u>93,346</u>	<u>-</u>	<u>274,179</u>

Društvo je, po osnovu Ugovora o kupovini poslovnog prostora od 19. januara 2009. godine steklo vlasništvo nad poslovnom zgradom na lokaciji Stari aerodrom, upisanom u list nepokretnosti broj 561, K.O. Podgorica III. Gotovo cjelokupan iznos novih nabavki tokom godine se odnosi na kupovinu navedene nepokretnosti i njeno opremanje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

14. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	Kamatna stopa/ Učešće	(Iznos u EUR)	
		31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Dugoročno oročeni depoziti – instrumenti obezbjeđenja			
Udruženje osiguravača Srbije, Beograd	6%	300,000	300,000
Udruženje osiguravača Srbije, Beograd	6%	200,000	200,000
Kamata pripisana depozitima		29,915	-
		<u>529,915</u>	<u>500,000</u>
Učešće u kapitalu - Nacionalni biro osiguravača Crne Gore	16.67%	50,000	50,000
Beskamatne pozajmice		170,000	-
Ostali dugoročni finansijski plasmani		4,738	4,738
		<u>754,653</u>	<u>554,738</u>

Dugoročno oročeni depozit sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine u iznosu EUR 300,000 odnosi se na sredstva oročena kao obezbjeđenje garancije u korist Udruženja osiguravača Srbije („Udruženje osiguravača“). Udruženje osiguravača je 2. novembra 2006. godine sa Ministarstvom finansija Crne Gore („Ministarstvo finansija“) potpisalo Sporazum o obavljanju poslova garantnog fonda, zelene karte, autoodgovornosti i proširivanju teritorijalnog važenja osiguranja autoodgovornosti. Sporazum se odnosi na obavljanje poslova obrade šteta iz osnova autoodgovornosti i proširivanja polise na teritoriju Crne Gore čime ista stiče status međunarodne karte osiguranja autoodgovornosti. U skladu sa navedenim, Ministarstvo finansija kao predstavnik društava za osiguranje iz Crne Gore i garant za izvršavanje njihovih obaveza u međunarodnom sistemu zelene karte obezbijedilo je da se u korist Udruženja osiguravača oroče sredstva u iznosu EUR 300,000. Ugovorena kamatna stopa je fiksna i iznosi 6% na godišnjem nivou.

Udruženje osiguravača i Ministarstvo finansija su se sporazumjeli da od 3. juna 2006. godine Udruženje osiguravača obavlja poslove u međunarodnom sistemu zelene karte, autoodgovornosti i za društva za osiguranje registrovana u Crnoj Gori. U skladu sa navedenim, Društvo je na račun Udruženja osiguravača uplatilo revolving depozit u visini iznosa jednog samopridržaja ugovora o reosiguranju obaveza po međunarodnoj zelenoj karti za uredno izvršenje tekućih obaveza Društva po osnovu međunarodne zelene karte u iznosu EUR 200,000. Ugovorena kamatna stopa je fiksna i iznosi 6% na godišnjem nivou.

Dugoročni finansijski plasman sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine u iznosu EUR 50,000 odnosi se na učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore. Ciljevi biroa su: unaprijeđenje, razvoj i afirmisanje profesije osiguranja; usklađivanje djelatnosti i unaprijeđenje poslovanja članova biroa; povezivanje i učlanjivanje u međunarodne organizacije i asocijacije osiguranja u inostranstvu; unaprijeđenje saradnje sa međunarodnim organizacijama i asocijacijama osiguranja i ostvarivanje zajedničkih interesa članova u zemlji i inostranstvu. Društvo kao član biroa stiče pravo na jedan glas na svakih EUR 10,000 učešća u kapitalu, kao i na pravo dijela imovine u slučaju likvidacije ili prestanka rada biroa. Društvo ima obavezu da po navedenom osnovu uplaćuje mjesečnu članarinu u iznosu od EUR 1,000 za finansiranje rada biroa.

Beskamatne pozajmice sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine u iznosu EUR 170,000 odnose na sredstva plasirana zastupniku „Jurisprudens“, po osnovu ugovora o zajmovima koji su sklapani tokom 2009. godine na period od 18 mjeseci.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

15. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI NAMIJENJENE TRGOVANJU

	Učešće %	(Iznosi u EUR)	
		31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
<i>Hartije od vrijednosti namijenje trgovanju – u zemlji</i>			
Prva banka Crne Gore A.D., Podgorica	0.00	-	177,120
Fond zajedničkog ulaganja „Trend“ A.D., Podgorica	0.22	26,234	24,299
HTP „Mimoza“ A.D., Tivat	0.16	13,742	18,501
Elektroprivreda Crne Gore A.D., Nikšić	0.00	-	15,907
Crnogorski Telekom A.D., Podgorica	0.01	12,998	11,904
Institut za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „Simo Milošević“, Herceg Novi	0.03	5,813	4,784
Kombinat aluminijuma „Podgorica“ A.D., Podgorica	0.03	9,158	2,792
HTP Ulcinjska rivijera, Ulcinj	0.02	2,952	2,752
Fond zajedničkog ulaganja „Euro Fond“, Podgorica	0.03	3,717	2,163
Rudnik uglja A.D., Pljevlja	0.02	-	1,182
Montenegro berza A.D., Podgorica	0.87	5,405	990
Fond zajedničkog ulaganja „MIG“, Podgorica	0.02	1,290	568
Željeznička infrastruktura Crne Gore A.D., Podgorica	0.00	569	-
Prenos A.D.	0.00	3,963	-
		<u>85,841</u>	<u>262,962</u>
<i>Hartije od vrijednosti namijenje trgovanju – u inostranstvu</i>			
Vojvođanska banka A.D., Novi Sad, Srbija	0.00	26,337	26,337
Dunav Re A.D., Beograd, Srbija	0.24	40,847	17,012
		<u>67,184</u>	<u>43,349</u>
		<u>153,025</u>	<u>306,311</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

16. POTRAŽIVANJA IZ POSLOVNIH ODNOSA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Potraživanja po osnovu premija osiguranja	1,850,493	1,500,073
Potraživanja po osnovu kamata na nenaplaćene premije osiguranja	-	206,596
	<u>1,850,493</u>	<u>1,706,669</u>
Minus: Obezvrijeđenje	(272,172)	(431,515)
	<u>1,578,321</u>	<u>1,275,154</u>
Potraživanja po osnovu datih avansa za kupovinu HoV	222,335	220,426
Potraživanja po osnovu šteta iz reosiguranja	45,222	82,740
Potraživanja po osnovu datih avansa	1,136	-
Potraživanja za kamatu po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	-	41,058
Potraživanja po osnovu pretplate poreza na dobit	18,207	15,371
Druga potraživanja	15,678	39,058
	<u>302,578</u>	<u>398,653</u>
	<u>1,880,899</u>	<u>1,673,807</u>

Dati avansi za kupovinu hartija od vrijednosti se odnose na sredstva plasirana povezanom licu, Monteadria Broker-diler A.D., Podgorica.

Promjene na obezvrijeđenju potraživanja iz poslovnih odnosa u toku 2009. i 2008. godine prikazane su u sljedećem pregledu:

	(Iznosi u EUR)	
	2009.	2008.
Stanje na početku godine	431,515	360,815
Obezvrijeđenje u toku godine (napomena 10)	69,247	70,700
Otpis potraživanja	(228,560)	-
	<u>272,172</u>	<u>431,515</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

17. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

(Iznosi u EUR)

	<u>31. decembar 2009.</u>	<u>31. decembar 2008.</u>
Kratkoročni depoziti kod banaka u zemlji	500,000	712,823
	<u>500,000</u>	<u>712,823</u>

Kratkoročni depoziti kod banaka u zemlji se odnose na sredstva oročena preko 90, a do godinu dana:

(Iznosi u EUR)

	<u>Period (dani)</u>	<u>Godišnja kamatna stopa</u>	<u>31. decembar 2009.</u>	<u>31. decembar 2008.</u>
Hipotekarna banka A.D. Podgorica	180	5.2%	135,000	120,000
Crnogorska komercijalna banka A.D., Podgorica	90-180	6%-9.4%	215,000	78,691
NLB Montenegro banka A.D., Podgorica	90	4.5%	100,000	85,180
Prva banka Crne Gore A.D., Podgorica	90	5%	<u>50,000</u>	<u>428,952</u>
			<u>500,000</u>	<u>712,823</u>

18. NOVČANA SREDSTVA I NOVČANI EKVIVALENTI

(Iznosi u EUR)

	<u>31. decembar 2009.</u>	<u>31. decembar 2008.</u>
Žiro računi	19,839	140,502
Blagajna	<u>1,434</u>	<u>136</u>
	<u>21,273</u>	<u>140,638</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

19. UNAPRIJED PLAĆENI TROŠKOVI

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Unaprijed plaćeni troškovi zakupa	-	6,283
Razgraničeni troškovi reosiguranja	6,503	5,358
Razgraničeni troškovi pribave:		
- Troškovi amortizacije	22,176	-
- Troškovi zarada i naknada zarada	162,307	-
- Ostali troškovi sprovođenja osiguranja	115,131	-
	<u>306,117</u>	<u>11,641</u>

Društvo je izvršilo razgraničenje troškova pribave osiguranja, shodno Članu 102. Zakona o osiguranju, u skladu sa učešćem prenosnih premija na dan 31. decembra 2009. godine u ukupnim prihodima po osnovu premija osiguranja tokom godine (34%). Društvo je pri tome kao osnovicu za razgraničenje koristilo samo ukupan iznos troškova sprovođenja osiguranja.

20. AKCIJSKI KAPITAL

	(Iznosi u EUR)					
	31. decembar 2009.			31. decembar 2008.		
	Broj akcija	%	Vrijednost	Broj akcija	%	Vrijednost
Fjord A.D., Kotor	32,236	58.63	1,648,201	41,689	67.98	2,131,525
Labović Vukašin	8,698	15.82	444,722	11,567	18.86	591,411
Fond zajedničkog ulaganja „Euro Fond“ A.D. Podgorica	7,562	13.75	386,639	-	-	-
Vineks KO d.o.o.	4,016	7.30	205,335	4,598	7.50	235,092
Duvanski kombinat A.D., Podgorica	868	1.58	44,380	1,123	1.83	57,418
Monte-Adria Broker Diler A.D., Podgorica	275	0.50	14,061	355	0.58	18,151
Ekos Holding korporacija, Peć	-	-	-	277	0.45	14,163
Fetahović Fuad	208	0.38	10,635	270	0.44	13,805
Jovović Aleksandar	-	-	-	205	0.33	10,481
Ostali akcionari	1,122	2.04	57,366	1,244	2.03	63,605
	<u>54,985</u>	<u>100.00</u>	<u>2,811,339</u>	<u>61,328</u>	<u>100.00</u>	<u>3,135,651</u>

Na dan 31. decembra 2009. godine akcijski kapital Društva sastoji se od 54,985 običnih akcija sa pravom glasa, pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 51.1292. Ukupan broj akcionara Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine iznosi 31. Akcije Društva se kotiraju na Montenegro berzi akcija u Crnoj Gori tržišna vrijednost akcija Društva na dan 31. decembra 2009. godine iznosi EUR 79.9996. (31. decembra 2008. godine: EUR 89).

Skupština Društva je 15. juna 2009. godine donijela Odluku o emisiji zatvorenom ponudom upućenoj ka unaprijed određenom broju lica za 9,780 akcija ukupne vrijednosti EUR 500,043. Navedeni iznos je u cjelosti uplaćen 4. avgusta 2009. godine na račun Društva.

Skupština Društva je 11. septembra 2009. godine donijela Odluku o smanjenju Odluku o smanjenju akcijskog kapitala povlačenjem 16,123 akcije ukupne vrijednosti EUR 824,355.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

20. AKCIJSKI KAPITAL (nastavak)

Skupština akcionara Društva je 12. oktobra 2009. godine donijela Odluku o smanjenju akcijskog kapitala po osnovu pokrića gubitka u iznosu EUR 970,440. Navedenom Odlukom akcijski kapital je umanjen za 16,123 akcije ukupne vrijednosti EUR 824,355, pri čemu se nisu promijenili ranije utvrđeni relativni odnosi između akcionara, niti ranije stečena prava akcionara.

Obzirom da je Društvo u bilansu uspjeha za 2008. godinu iskazalo gubitak u iznosu EUR 970,440 na navedenoj Skupštini akcionara donijeta je Odluka o pokriću iskazanog gubitka iz 2008. godine iz sljedećih izvora:

- početnog fonda sigurnosti – akcijskog kapitala u iznosu EUR 824,356 i
- rezervi dobiti u iznosu EUR 146,084

21. DUGOROČNA REZERVISANJA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Rezervisanja za masovne i katastrofalne štete	2,664	2,664
Rezervisanja za naknade zaposlenima	<u>15,697</u>	<u>15,697</u>
	<u><u>18,361</u></u>	<u><u>18,361</u></u>

Rezervisanje za naknade zaposlenima u potpunosti se odnose na dugoročna rezervisanja po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova.

Pretpostavke korišćene u procjeni aktuara su sljedeće:

	<u>2007.</u>
Nominalna diskontna stopa	8.5%
Očekivana stopa nominalnog rasta zarada	2.6%

Sadašnja vrijednost očekivanih budućih isplata otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova utvrđena je od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2007. godine u skladu sa pravilima aktuarske matematike.

Sadašnja vrijednost budućih obaveza u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom Crne Gore, kao što su otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, po procjeni rukovodstva Društva, nema materijalno značajnog efekta na finansijske izvještaje posmatrane u cjelini i zbog toga u ovim finansijskim izvještajima nisu izvršena dodatna rezervisanja po osnovu naknada zaposlenih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

22. OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE

Ostale dugoročne obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine u iznosu od EUR 14,890 (na dan 31. decembra 2008. godine; EUR 22,707) odnose se na obaveze po osnovu Ugovora o finansijskom lizingu za nabavku službenih automobila Toyota Yaris sklopljenim 30. maja 2008. godine sa S Leasingom d.o.o., Podgorica) i za nabavku službenog automobila Ford sklopljenog 25. jula 2007. godine sa Prvom bankom A.D., Nikšić. Otplata kreditnog dijela lizing aranžmana vrši se u 60 jednakih mjesečnih rata.

	Zbir minimalnih rata lizinga		Sadašnja vrijednost minimalnih rata lizinga	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
<i>Dospijeva za plaćanje:</i>				
- do jedne godine	10,037	15,616	8,315	13,119
- od jedne do tri godine	13,673	16,561	11,991	13,344
- preko tri godine	2,945	9,996	2,899	9,362
	<u>26,655</u>	<u>42,173</u>	<u>23,205</u>	<u>35,825</u>
Minus budući troškovi finansiranja	<u>3,450</u>	<u>6,348</u>	-	-
Sadašnja vrijednost minimalnih rata lizinga	<u>23,205</u>	<u>35,825</u>	<u>23,205</u>	<u>35,825</u>
Uključeno u finansijske izvještaje kao:				
Tekući dio dugoročnih obaveza			8,315	13,119
Ostale dugoročne obaveze			<u>14,890</u>	<u>22,707</u>
			<u>23,205</u>	<u>35,826</u>

23. KRATKOROČNE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Obaveze prema dobavljačima	295,234	49,898
Obaveze po osnovu premija reosiguranja u zemlji	245,345	103,258
Obaveze po osnovu šteta	103,850	136,988
Ostale obaveze	<u>6,319</u>	<u>2,295</u>
	<u>650,748</u>	<u>292,439</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

24. OBAVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	3,116	1,267
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	4,575	1,394
Obaveze za doprinos garantnom fondu	2,704	1,863
Obaveze za porez iz obaveznog osiguranja	4,697	5,497
Obaveze za porez iz ostalih osiguranja	1,187	8,686
Ostale obaveze za poreze	27,697	21,882
	<u>43,976</u>	<u>40,589</u>

25. PRENOSNA PREMIJA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Prenosna premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	324,634	196,803
Prenosna premija ostalih osiguranja	506,327	494,944
	<u>830,961</u>	<u>691,747</u>

26. REZERVISANE ŠTETE

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Rezervisanja za prijavljene a nelikvidirane štete AO	71,780	54,389
Ostala osiguranja	159,003	188,298
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	41,136	32,271
Rezervisanja za štete po osnovu ugovora o saosiguranju	29,521	-
	<u>301,440</u>	<u>274,958</u>

Kretanja su prikazana u narednoj tabeli:

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava 31. decembra	
	2009.	2008.
Stanje, 1. januara	274,958	115,206
Povećanje na teret troškova (napomena 7)	301,440	274,958
Smanjenje u korist prihoda (napomena 4)	(274,958)	(115,206)
Stanje, 31. decembra	<u>301,440</u>	<u>274,958</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

27. DOPRINOS ZA PREVENTIVU

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Auto odgovornost	4,935	1,568
Ostala osiguranja	97,520	65,609
	<u>102,455</u>	<u>67,177</u>

Kretanja su prikazana u narednoj tabeli:

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava 31. Decembra	
	2008.	2007.
Stanje, 1. januara	67,177	49,293
Ukupno obračunati doprinosi za preventivu	70,555	35,061
Troškovi tekućeg perioda	(35,277)	(17,177)
Stanje, 31. decembra	<u>102,455</u>	<u>67,177</u>

28. GARANTNE REZERVE

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Početni fond sigurnosti (napomena 20)	2,811,339	3,135,651
Sredstva fonda preventive	43	146,128
Revalorizacije rezerve	104,750	50
Dobit / gubitak tekuće godine (50%)	9,352	(970,440)
	<u>2,925,484</u>	<u>2,311,389</u>

Garantne rezerve Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine iznose EUR 2,925,484 i veće su za EUR 675,484 od iznosa predviđenog članom 21. Zakona o osiguranju RCG, kao obavezni početni fond sigurnosti (EUR 2,250,000).

Zakon o osiguranju RCG propisuje da sva društva za osiguranje moraju imati garantnu rezervu koju čini:

- osnovni kapital
- rezerve iz dobiti
- dio neraspoređene dobiti iz prethodnih godina, najviše do 50%
- dio neraspoređene dobiti tekuće godine, najviše do 50%, pod uslovom da utvrđeni iznos ne prelazi prosječnu vrijednost neto dobiti ostvarene u posljednje tri godine i da ne prelazi 25% iznosa garantne rezerve
- revalorizacije rezerve, pod uslovom da ne prelaze 20% iznosa garantne rezerve.

Garantna rezerva umanjuje se za stečene sopstvene akcije, gubitak iz ranijih godina i gubitak iz tekuće godine. Ukupan iznos garantne rezerve ne može biti manji od novčanog iznosa osnovnog kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	31. decembra
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
AKTIVA		
<i>Učešća u kapitalu</i>		
Euro Fond A.D., Podgorica	3,717	2,163
<i>Potraživanja po osnovu premija</i>		
Bjelasica Rada A.D.	13,369	56,162
A.D. solana „Bajo Sekulić“, Ulcinj	69,055	56,084
HTP Mimoza	35,439	12,145
HTP Fjord A.D., Kotor	42,262	11,008
Izbor A.D., Bar	54,519	-
	<u>214,644</u>	<u>135,399</u>
<i>Potraživanja po osnovu kamata</i>		
HTP Mimoza	-	321
<i>Dati avansi za štete</i>		
HTP Fjord A.D., Kotor	-	33,000
	<u>-</u>	<u>33,000</u>
Ukupno, aktiva	<u>218,361</u>	<u>170,883</u>
PASIVA		
<i>Osnovni kapital</i>		
HTP Fjord A.D., Kotor	1,648,201	2,131,525
Euro Fond A.D., Podgorica	403,623	-
	<u>2,051,824</u>	<u>2,131,525</u>
<i>Obaveze po osnovu šteta</i>		
HTP Fjord A.D., Kotor	5,979	63,359
Bjelasica Rada A.D.	105	36,428
A.D. solana „Bajo Sekulić“, Ulcinj	-	17,097
HTP Mimoza	1,527	15,502
	<u>7,611</u>	<u>132,386</u>
Ukupno, pasiva	<u>2,059,435</u>	<u>2,263,911</u>
Neto pasiva	<u>1,841,074</u>	<u>2,093,028</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (nastavak)

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	31. decembra
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
PRIHODI		
<i>Prihodi po osnovu premija osiguranja</i>		
HTP Fjord A.D., Kotor	42,945	11,775
Bjelasica Rada A.D.	8,827	3,912
A.D. solana „Bajo Sekulić“, Ulcinj	31,192	22,660
HTP Mimoza	46,356	21,758
Izbor A.D., Bar	28,604	-
	<u>157,924</u>	<u>60,105</u>
Ukupno, prihodi	<u>157,924</u>	<u>60,105</u>
RASHODI		
<i>Rashodi reprezentacije</i>		
HTP Fjord A.D., Kotor	(1,905)	(3,500)
<i>Rashodi zakupa</i>		
Izbor A.D., Bar	(936)	-
<i>Dobici po osnovu svodjenja hartija od vrijednosti na fer vrijednost</i>		
Euro Fond A.D., Podgorica	(1,094)	-
<i>Gubici po osnovu svodjenja hartija od vrijednosti na fer vrijednost</i>		
HTP Mimoza	(4,758)	(86,785)
	<u>(8,693)</u>	<u>(90,285)</u>
<i>Ukupno, rashodi</i>	<u>(8,693)</u>	<u>(90,285)</u>
<i>Neto prihodi</i>	<u>149,231</u>	<u>30,180</u>

30. ZARADA PO AKCIJI

	(Iznosi u EUR)	
	<u>31. decembar</u>	<u>31. decembar</u>
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Zarada/(gubitak) akcionara Društva	18,704	(970,440)
Prosječan ponderisan broj izdatih akcija	50,113	50,453
Osnovna zarada / (gubitak) po akciji	0.37	(19.23)
- iz redovnog poslovanja	<u>0.37</u>	<u>(19.23)</u>
Zarada/(gubitak) po akciji, neto	<u>0.37</u>	<u>(19.23)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

31. POREZ NA DOBIT

a) Usaglašavanje pretpostavljenog poreza na dobit po finansijskim izvještajima Društva i poreskom bilansu

Usaglašavanje poreza na dobit po finansijskim izvještajima i poreza na dobit po poreskom bilansu za 2009. i 2008. godinu prikazano je u sljedećoj tabeli:

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Dobit/(gubitak) u bilansu uspjeha prije oporezivanja	18,704	(970,440)
Poreska stopa 9%	1,683	(87,340)
Nepriзнati poreski krediti na ime prenosa kapitalnih gubitaka tekućeg perioda	9,321	34,935
Nepriзнati poreski krediti na ime prenosa poslovnih gubitaka tekućeg perioda		52,405
Iskorišćeni nepriзнati poreski krediti na ime prenosa poslovnih gubitaka prethodnih perioda	(11,004)	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

b) Nepriзнata odložena poreska sredstva

Nepriзнata odložena poreska sredstva koja su povezana se poslovnim poreskim gubicima i koja se mogu koristiti u narednih pet godina, a koja nisu priznata zbog neizvjesnosti vezanih za pitanje da li će na raspolaganju biti dovoljno dobiti iz poslovanja da apsorbuje akumulirane poslovne poreske gubitke po godinama nastanka i isteka prikazani su u sljedećem pregledu:

		(Iznosi u EUR)	
Godina nastanka	Godina isteka	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
2008	2013	41,401	52,405
2009	2014	-	-
		<u>41,401</u>	<u>52,405</u>

Nepriзнata odložena poreska sredstva koja su povezana se kapitalnim poreskim gubicima i koja se mogu koristiti u narednih pet godina, a koja nisu priznata zbog neizvjesnosti vezanih za pitanje da li će na raspolaganju biti dovoljno kapitalne dobiti da apsorbuje akumulirane kapitalne poreske gubitke po godinama nastanka i isteka prikazani su u sljedećem pregledu:

		(Iznosi u EUR)	
Godina nastanka	Godina isteka	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
2008	2013	-	34,935
2009	2014	9,321	-
		<u>9,321</u>	<u>34,935</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

32. SUDSKI SPOROVI

Društvo vodi određene sudske sporove sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine koji se smatraju uobičajenim za ovu vrstu poslovanja, uključujući sporove po osnovu odštetnih zahtjeva prema različitim polisama osiguranja izdatim od Društva. Premda se ne mogu sa sigurnošću predvidjeti efekti i ishod ovih sporova, rukovodstvo Društva smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava za takve sporove u toku ili naknadne potencijalne odštetne zahtjeve, ishodi sporova u toku ili podnijetih odštetnih zahtjeva kao i onih koji eventualno predstoje protiv Društva, vjerovatno neće imati materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

33. GLOBALNA EKONOMSKA KRIZA

Zbog tekuće globalne ekonomske krize i njenog nepovoljnog uticaja na domaće ekonomske aktivnosti na lokalnom tržištu Crne Gore, očekuje se da će Društvo poslovati u još težim uslovima i još nesigurnijem ekonomskom okruženju tokom 2010. godine, a moguće i nakon toga. Uticaj krize na poslovanje Društva se trenutno ne može u potpunosti predvidjeti i stoga postoji element opšte nesigurnosti.

Tekuća finansijska kriza do sada je ograničeno uticala na finansijski položaj i uspješnost poslovanja Društva, uglavnom zahvaljujući internim aktima za upravljanje rizicima i ograničenjima koje nameću važeće pravne odredbe. Društvo redovno prati kreditni rizik i rizik likvidnosti. Očekuje se da će i likvidnost u budućem periodu biti na zadovoljavajućem nivou, bez potrebe za dodatnom finansijskom podrškom. Pogoršanje ekonomske situacije u zemlji vjerovatno će uticati na položaj određenih industrijskih grana, kao i na sposobnost nekih klijenata da servisiraju svoje obaveze. Takva situacija može uticati na rezervisanja Društva za gubitke po osnovu obezvrjeđenja i u 2010. godini, kao i na druga područja u kojima se od rukovodstva Društva očekuje da daje procjene. Finansijski izvještaji za 2009. godinu sadrže značajne računovodstvene procjene koje se odnose na rezervisanja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Društvo će se u 2010. godini usredsrediti na upravljanje svojim finansijskim portfoliom u skladu s promjenama u poslovnom okruženju, kao i na očuvanje svog položaja na tržištu.

34. MIŠLJENJE AKTUARA

Društvo je angažovalo ovlaštenog aktuara koji je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju mišljenja ovlaštenog aktuara („Sl. list CG” 51/08), izdao izvještaj, odnosno zaključno mišljenje o finansijskim izvještajima Društva za period od 1. januara do 31. decembra 2009. godinu.

U konačnoj ocjeni aktuar je izrazio sljedeće mišljenje:

„Na osnovu utvrđenih podataka u poslovnim knjigama, odnosno utvrđenih indikatora poslovanja, prema svemu naprijed izloženom, a u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju mišljenja ovlaštenog aktuara, dajem pozitivno mišljenje.

Obrazloženje:

1. Društvo je u poslovnoj 2009. godini ostvarilo dobit u iznosu EUR 18,704.
2. Društvo ima stabilan portfelj osiguranja sa tendencijom rasta. Ukupna bruto premija osiguranja u 2009. godini iznosila je EUR 2,470,010 i veća je za EUR 925,657 ili 59.94% u odnosu na 2008. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

34. MIŠLJENJE AKTUARA (nastavak)

3. Raspoređivanje fakturisane premije izvršeno je u skladu sa Pravilnikom društva o maksimalnim stopama režijskog dodatka. Obračunati režijski dodatak iznosi EUR 743,658.20. Troškovi sprovođenja osiguranja iznose EUR 581,606 i manji su od obracunanog režijskog dodatka za EUR 162,052.20 ili za 21,79% . Ovaj iznos je izvor pokrica viseutrosenih sredstava tehnicke premije u 2008. Godini. Društvo je racionalno upravljalo troškovima sprovođenja osiguranja.
4. Društvo ima garantnu rezervu koja je na višem nivou od minimalno propisanog osnovnog kapitala i iznosi EUR 2,925,484.41. Garantna rezerva je veća od margine solventnosti.

Prema propisanoj metodologiji utvrđivanja garantne rezerve, ona je veća od propisanog početnog fonda sigurnosti (za sve vrste neživotnog osiguranja kojima se Društvo bavi) za EUR 675,484.41.

Sigurnost finansijskih plasmana garantne i tehničkih rezervi nije ugrožena.

5. Društvo je u 2009. godini sprovodilo osiguranja za koja ima dozvolu i za koja je registrovano.
6. U sprovođenju osiguranja Društvo je primjenjivalo usvojene uslove i tarife osiguranja, koje je donio nadležni organ Društva po pribavljenom mišljenju ovlašćenog aktuara i na taj način obezbjedilo osnove za sigurno i stabilno poslovanje. U vrstama osiguranja u kojima je Društvo ostvarilo negativan mjerodavni tehnički rezultat kao što su požar civil, požar industrija, lom mašina, kasko, stanovi i stvari domaćinstva i autoodgovornost, mora se preispitati adekvatnost tarifa.
7. Društvo sprovodi osiguranje po tehnologiji koja je kompjuterizovana, ali bi trebalo poboljšati i osavremeniti softver.
8. Društvo ažurno vodi strogu evidenciju polisa za vrste osiguranja kojima se bavi.
9. Društvo je dostiglo zadovoljavajući stepen ažurnosti u likvidaciji šteta.
10. Obračun prenosnih premija je izvršen u skladu sa Pravilnikom društva, po metodu „pro rata temporis“, elektronskom obradom podataka.
11. Rezervisanje za nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete izvršeno je u skladu sa Pravilnikom Društva i iznosi EUR 301,440.05. Društvo je u odnosu na prethodnu godinu izdvojilo za rezervacije šteta iznos koji je veci za EUR 26,481.99. Imajući u vidu da je Društvo isplatilo 75 šteta iznos od EUR 124,006.64 (ukupno odstupanje iznosi EUR 79,143.36) kao i da je isplatilo 67.70% šteta iz 2009. godine, kao i da je prosječno rezervisana šteta veća od prosječno riješene, možemo zaključiti da su rezervacije na dovoljno visokom nivou.
12. Ukupni mjerodavni tehnički rezultat u 2009. godini je negativan samo kod osiguranja imovine od požara i dr. opasnosti izvan industrije i zanatstva kao i kod osiguranja motornih vozila.
13. Društvo nije izračunalo tehnički rezultat bez efekata reosiguranja i saosiguranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2009. godine

35. PORESKI RIZICI

Crna Gora trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na zarade (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima koji ne zavise od rezultata poslovanja. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda; dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 80/2004), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Crnoj Gori bude značajniji od poreskog rizika u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemima.

36. DEVIZNI KURSEVI

	<u>31. decembar</u> <u>2009.</u>	<u>31. decembar</u> <u>2008.</u>
RSD	0.1042	0.0113
USD	0.6974	0.7093
GBP	1.1062	1.0265
CHF	0.6721	0.6683

Na zahtev Osiguravajućeg društva Swiss osiguranje AD Podgorica, u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“ br.78/06), Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju („Sl. list RCG“ br.4/07) i Pravilnika o sadržini mišljenja ovlašćenog aktura („Sl. list RCG“ br.70/08), a saglasno načelima osiguranja i aktuarske struke, dostavljam Odboru direktora Swiss osiguranja AD

MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA I GODIŠNJEM IZVJEŠTAJU O POSLOVANJU DRUŠTVA

I OPŠTI DIO

1. Naziv i sjedište društva

Privredno društvo za osiguranje posluje pod nazivom Swiss osiguranje AD Podgorica.

2. Oblik organizovanja

Privredno društvo je organizovano kao akcionarsko društvo.

3. Broj rješenja kojim je društvu izdata dozvola za rad

Rješenje broj 4/1-12-039/97 izdato od Saveznog ministarstva za finansije 30.06.1997. godina.

Ministarstvo Finansija Crne Gore je izdalo dozvolu za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja Swiss osiguranju AD, broj 02-6264/2 od 21.11.2007. godine, čime se stavilo van snage Rješenje za obavljanje poslova ostalih imovinskih osiguranja i nezgode broj 4/1-12-039/97 izdato od Saveznog ministarstva za finansije bivše SRJ.

4. Broj rješenja o upisu u nadležni registar privrednih društava

Akcionarsko društvo «SWISS OSIGURANJE» upisano je u CRPS pod brojem 4-0000110/02 dana 17.12.2002 godine.

Broj rješenja registarskog suda broj Fi-2971/99.

5. Matični broj društva: 02096064

6. Poreski identifikacioni broj (PIB) društva: 02096064

7. Vrsta osiguranja za koju je Društvo dobilo dozvolu za rad, odnosno za koju je registrovano

Društvo ima dozvolu za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja.

8. Lice odgovorno za zakonitost rada društva

Izvršni direktor: Jadranka Milošević, diplomirani pravnik.

9. Podaci na osnovu kojih se daje mišljenje:

- Bilans uspeha 31.12.2009. godine,
- Bilans stanja na dan 31.12.2009. godine,
- Izveštaj o poslovanju za 2009. godinu,
- Ugovori o reosiguranju sa Dunav Re AD Beograd (Ugovor o reosiguranju imovine za 2009. godinu, Ugovor o reosiguranju zemljotresa na bazi viška štete za 2009. godinu, Ugovor o reosiguranju auto kaska na bazi viška šteta za 2009. godinu, Ugovor o reosiguranju medicinske asistencije za 2009. godinu)
- Izveštaj popisne komisije,
- Opšta akta, Tarife i uslovi osiguranja.

II POSEBNI DIO

1. Opšti i posebni uslovi osiguranja i tarife osiguranja doneti su od strane Odbora Direktora Društva, uz prethodno pribavljeno mišljenje ovlašćenog aktuara.

Društvo je u toku 2009. godine primenjivalo usvojene Uslove osiguranja i Tarife premija, u skladu sa Zakonom o osiguranju. Takođe, Društvo je uredno i u propisanim rokovima obavestavalo Agenciju za nadzor osiguranja o novim usvojenim uslovima i tarifama kao i o izmenama postojećih.

Društvo je primenjivalo uslove osiguranja i tarife premija u skladu sa stanjem na tržištu osiguranja i pod uslovima velike tržišne konkurencije, vrlo često nelojalnog karaktera, posebno u delu odobravanja visokih provizija i drugih davanja posrednicima koji obavljaju poslove zaključivanja ugovora o osiguranju.

Merodavan tehnički rezultat sa efektima reosiguranja i saosiguranja prosečan za sve vrste osiguranja iznosi 480.113,97 €, odnosno 0,72. Pojedinačno po vrstama osiguranja negativan je samo kod osiguranja imovine od požara i dr. opasnosti izvan industrije i zanatstva i kod osiguranja motornih vozila.

Mjerodavna tehnicka premija 31.12.2009.

Vrsta osiguranja	Tehnicka premija 2009	Prenosna tehnicka premija 2008	Prenosna tehnicka premija 2009	MTP 2009
Osiguranje od posljedica nezgode	444.760,26	58.785,51	95.759,18	407.786,59
Osiguranje motornih vozila	195.136,52	110.608,11	93.732,52	212.012,11
Osiguranje robe u prevozu	58,14			58,14
Osig. imovine od pož. izvan ind. i zan.	142.608,55	39.327,10	50.865,21	131.070,44
Osig. imovine od opas. zemljotres	37.579,07	6.351,55	16.801,46	27.129,16
Osig. imov. od požara i dr. opas. u ind. i zanat.	81.817,97	14.168,22	12.233,49	83.752,70
Osig. masina od loma	223.937,36	37.412,24	30.683,31	230.666,29
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	49.575,09	23.032,75	23.365,35	49.242,49
Osig. stakla od loma	56.682,24	8.520,43	13.207,25	51.995,42
Osig. objekata u izgradnji	2.837,84			2.837,84
Osig. životinja	3.312,14	2.107,36	2.385,17	3.034,33
Osig. stana i stvari u domacinstvu	345,71	189,09	237,25	297,55
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	468.628,45	196.803,07	248.300,10	417.131,42
Osiguranje opšte odgovornosti	29.077,81	125,60	44,19	29.159,22
Osiguranje pomoći na putovanju	44.897,63			44.897,63
UKUPNO	1.781.254,78	497.431,03	587.614,48	1.691.071,33

Mjerodavne stete 31.12.2009.

Vrsta osiguranja	Rijesene stete	Rezervisane stete 2009	Rezervisane stete 2008	Regres	Mjerodavne stete
Osiguranje od posljedica nezgode	330.623,34	71.214,94	47.196,74	0,00	354.641,54
Osiguranje motornih vozila	253.344,91	72.065,31	77.129,61	0,00	248.280,61
Osiguranje robe u prevozu	0,00	0,00		0,00	0,00
Osig. imovine od pož. izvan ind. i zan.	169.682,28	23.086,35	23.598,26	0,00	169.170,37
Osig. imovine od opas. zemljotres	0,00	0,00		0,00	0,00
Osig. imov. od požara i dr. opas. u ind. i zanat.	21.587,65	11.000,00	30.045,62	0,00	2.542,02
Osig. masina od loma	217.176,66	25.462,00	39.878,73	0,00	202.759,93
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	15.212,97	18.765,58	2.174,21	0,00	31.804,34
Osig. stakla od loma	5.045,52	0,00	546,28	0,00	4.499,23
Osig. objekata u izgradnji	0,00	0,00		0,00	0,00
Osig. životinja	1.755,85	0,00		0,00	1.755,85
Osig. stana i stvari u domacinstvu	0,00	0,00		0,00	0,00
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	153.532,59	79.423,87	54.388,60	2.383,60	176.184,26
Osiguranje opšte odgovornosti	18.392,11	422,00		0,00	18.814,11
Osiguranje pomoći na putovanju	505,10	0,00		0,00	505,10
UKUPNO	1.186.858,97	301.440,05	274.958,06	2.383,60	1.210.957,36

Mjerodavnan tehnicki rezultat 31.12.2009.

Vrsta osiguranja	Mjer. teh. pre	Mjer. stete	MTR	MS/MTP
Osiguranje od posljedica nezgode	407.786,59	354.641,54	53.145,05	0,87
Osiguranje motornih vozila	212.012,11	248.280,61	-36.268,50	1,17
Osiguranje robe u prevozu	58,14	0,00	58,14	0,00
Osig. imovine od pož. izvan ind. i zan.	131.070,44	169.170,37	-38.099,93	1,29
Osig. imovine od opas. zemljotres	27.129,16	0,00	27.129,16	0,00
Osig. imov. od požara i dr. opas. u ind. i zanat.	83.752,70	2.542,02	81.210,68	0,03
Osig. masina od loma	230.666,29	202.759,93	27.906,36	0,88
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	49.242,49	31.804,34	17.438,15	0,65
Osig. stakla od loma	51.995,42	4.499,23	47.496,19	0,09
Osig. objekata u izgradnji	2.837,84	0,00	2.837,84	0,00
Osig. životinja	3.034,33	1.755,85	1.278,48	0,58
Osig. stana i stvari u domacinstvu	297,55	0,00	297,55	0,00
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	417.131,42	176.184,26	240.947,16	0,42
Osiguranje opšte odgovornosti	29.159,22	18.814,11	10.345,11	0,65
Osiguranje pomoći na putovanju	44.897,63	505,10	44.392,53	0,01
UKUPNO	1.691.071,33	1.210.957,36	480.113,97	0,72

Ukupan bruto merodavan tehnicki rezultat ukazuje da je tarifni sistem dovoljan za pokriće budućih obaveza po štetama i drugih obaveza Društva pod uslovom da se dosledno primjenjuje. Međutim, neophodno je preispitati tarife za osiguranje od požara i drugih opasnosti u industriji i zanatstvu kao i u osiguranju motornih vozila gde je ostvaren negativni tehnicki rezultat. Društvo nije iskazalo tehnicki rezultat bez efekata saosiguranja i reosiguranja

2. Odluka o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja doneta je od strane Odbora direktora Društva, uz prethodno pribavljeno mišljenje ovlašćenog aktuara.

Tabela maksimalnog samopridržaja Društva je u posmatranom periodu ostala nepromenjena. Iznos samopridržaja iskazan u Tabeli, po vrstama osiguranja, Društvo je utvrdilo standardnim aktuarskim metodama imajući u vidu strukturu i razvijenosti portfelja, izloženost riziku, garantnu i tehničke rezerve, tehničke rezultate, iskustvo iz prethodnog perioda i druge merodavne faktore. Postupajući na navedeni način Društvo je postupilo u skladu sa Odlukom o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja Društva.

Red. broj	Grupa osiguranja, tarifa, klasa, vrsta, način, događaj	Samopridržaj u Eurima
1.	Civil : 1. Tarifa I- požar 2. Tarifa IV- provalna krađa i razbojništvo 3. Tarifa V- stakla od loma 4. Osiguranje stvari na sajmovima	200.000,00 50.000,00 50.000,00 100.000,00
2.	Industrija: 1. Tarifa II- požar, osnovni rizici 2. « » dodatne opasnosti 3. Tarifa VII- građevinski objekti u izgradnji 4. Tarifa VIII- objekti u montaži 5. Tarifa XVI računari 6. Tarifa III lom mašina	150.000,00 150.000,00 120.000,00 120.000,00 50.000,00 150.000,00
3	Osiguranje transporta 1. Domaći međunarodni kargo sa skladištenjem i odgovornost vozara 2. Pomorski brodovi 3. Rečni brodovi 4. Odgovornost brodogradnja i brodogradnje 5. Osiguranje lake avijacije i avio odgovornost 6. Osiguranje izvoznih kredita po jednom dužniku 7. Osiguranje potrošačkih kredita	75.000,00 50.000,00 30.000,00 45.000,00 40.000,00 20.000,00 20.000,00
5	Tarifa XIV- Osiguranje životinja , po jednom događaju	20.000,00
6	1. Tarifa X-motorna vozila, kasko po događaju	25.000,00
7	Osiguranje opšte odgovornosti 1. Tarifa XI- sva osiguranja po događaju	25.000,00
8	Osiguranje lica 1. Dobrovoljno osiguranje nezgode	20.000,00

Premija reosiguranja za poslovnu 2009. godinu iznosila je **472.489,93 €**, i to:

- za imovinska osiguranja	365.272,43 €
- za osiguranje medicinske asistencije putnika prilikom boravka u inostranstvu	49.697,07 €
- za osiguranje zemljotresa	11.000,00 €
- kasko osiguranje	40.255,50 €
- zeleni karton	6.264,93 €

Za isti period prihodi od učešća u naknadi šteta iz reosiguranja iznosili su **199.704,51** eura.

Na osnovu podataka koje je dostavio lider (Lovćen Osiguranje AD), osiguravajućem društvu Swiss Osiguranje AD, za period 01.01.2009. do 31.12. 2009. godine, pripada, po vrstama osiguranja, fakturisana premija u iznosu od:

• Za osiguranje požara	49.571,00 €
• Za osiguranje mašina od loma	221.886,21 €
• Za osiguranje odgovornosti	39.953,85 €
• Za osiguranje motornih vozila	41.752,46 €
• Za osiguranje od posledica nesrećnog slučaja	35.385,00 € .

UKUPNO: 297.225,06 €

Naplaćena premija od strane Swiss Osiguranja AD iznosi **147.643,20 €**, imajući u vidu da je ukupna premija koja je trebalo da bude doznačena Društvu umanjena za iznos od **149.474,87 €** pošto je Lovćen Osiguranje AD reosigurao navedene rizike.

Kompletne poslove vezane za reosiguranje preuzetih rizika izvršio je lider ugovora (Lovćen Osiguranje AD) prema svojim originalnim uslovima zaključenog reosiguravajućeg pokrivača.

Udeo Društva u štetama u posmatranom periodu iznosi **134.882,17 €**, a u ovom iznosu Lovćen Osiguranje AD učestvuje sa **51.547,30 €** imajući u vidu da je reosigurao navedene rizike.

Društvo je zaključilo adekvatne ugovore o reosiguranju i saosiguranju u vrstama osiguranja u kojima je bilo neophodno spoljašnje izravnanje rizika pod uslovima i na način predviđen Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja Društva.

3. Pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava društva doneo je od Odbora direktora Društva , uz prethodno pribavljeno mišljenje ovlašćenog aktuara.

✓ **TEHNIČKA REZERVA**

U skladu sa čl. 83 Zakona o osiguranju («Sl. list RCG», br. 78/06) formirana je tehnička rezerva Društva na dan 31.12.2009. god. u iznosu i strukturi prikazanim u sledećoj tabeli.

Iznos i struktura tehničkih rezervi

	Tehnicka rezerva	Iznos (€)	Učešće u teh. rezervi
1.	Prenosna premija	830.960,86	73,38%
2.	Rezervisane štete	301.440,05	26,62%
3.	Rezerve za izravnanje rizika	0,00	0,00%
UKUPNO:		1.132.400,91	100,00%

Prenosne premije utvrđene su u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija („Sl. list RCG“ br.70/08) primenjujući pro rata temporis metodu. Prenosne premije učestvuju u tehničkoj rezervi sa 73,38 %, a rezervisane štete sa 26,62 %.

Tehnička rezerva na dan 31.12.2009. godine iznosi 1.132.400,91 eura i u odnosu na prethodnu godinu je povećana za 17,14 %.

Vrsta tehnickih rezervi	Iznos u 2008. godini (u €)	Iznos u 2009. godini (u €)	Index
Prenosne premije	691.746,84	830.960,86	120,12%
Rezervisane štete	274.958,06	301.440,05	109,63%
Rezerve za izravnanje rizika	-	-	
UKUPNO	966.704,90	1.132.400,91	117,14%

U sledećoj tabeli je dat pregled iznosa i struktura tehničkih rezervi po vrstama osiguranja.

Pregled iznosa tehničkih rezerve po vrstama osiguranja

R.br.	Vrsta osiguranja	Prenosna premija	Rezervisane štete	Ukupno	% u ukupnoj prenosnoj premiji
1.	Osiguranje od posledica nezgode	133.902,17	71.214,95	205.117,12	18,11%
2.	Osiguranje motornih vozila	17.906,03	72.065,30	89.971,33	7,95%
3.	Osiguranje imovine od požara i dr. opasnosti	70.113,57	23.086,34	93.199,91	8,23%
4.	Ostala osiguranja imovine	122.709,41	55.227,58	177.936,99	15,71%
5.	Osiguranje putnika u javnom saobraćaju	382,75	0,00	382,75	0,03%
6.	Osiguranje odgovornosti	324.695,69	422,00	325.117,69	28,71%
7.	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	161.251,24	79.423,87	240.675,11	21,25%
UKUPNO		830.960,86	301.440,05	1.132.400,91	100,00%

Način obračunavanja tehničkih rezervi je u skladu sa pravilnikom Društva kojim se uređuje način njihovog obračuna, osim kada su u pitanju rezerve za izravnaje rizika. I pored insistiranja od strane ovog ovlašćenog aktuara Društvo nije obračunalo rezerve za izravnaje rizika.

Obračun rezervi za nastale neprijavljene štete je izvršen u skladu sa Pravilnikom agencije kojim se uređuju bliži kriterijumi i način obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete.

Društvo je u skladu sa čl. 90. («Sl. list RCG», br. 78/06), i članovima 2. i 4. Pravilnika o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava garantne rezerve društva za osiguranje («Sl. list RCG», br. 38/09 i broj 43/09) deponovalo i uložilo sredstva tehničke rezerve u sledeće oblike ulaganja:

Deponovanje u ulaganje sredstava tehničke rezerve

Vrsta investicije	Iznos (€)	Učešće u teh. rezervi	Dozvoljeno učešće
SREDSTVA TEHNIČKE REZERVE	1.132.400,91		
Ulaganje u akcije	153.025,39	13,51%	< 30%
Institut Simo Milosevic	5.813,45	0,51%	< 5%
HTP Ulcinjska Rivijera	2.952,00	0,26%	
HTP Mimoza	13.742,32	1,21%	
KAP	9.158,07	0,81%	
Montenegroberza	5.404,85	0,48%	
Crnogorski Telekom	12.997,80	1,15%	
Eurofond	3.717,00	0,33%	
MIG	1.289,71	0,11%	
TREND	26.234,27	2,32%	
Zeljeznicka infrastruktura	568,57	0,05%	
Prenos AD	3.962,91	0,35%	
Dunav RE	40.847,31	3,61%	
Vojvodjanska Banka	26.337,13	2,33%	
Depoziti kod banka	726.480,18	64,15%	< 100%
NLB Montenegro Banka	100.000,00	8,83%	< 20%
Crnogorska Komercijalna Banka	215.000,00	18,99%	
Hipotekarna Banka	135.000,00	11,92%	
Prva Banka Crne Gore	50.000,00	4,42%	
ProCredit Banka	226.480,18	20,00%	
Poslovni racun	19.867,96	1,75%	< 3%
Investicione nekretnine			
Objekat 100 m2	219.342,17	19,37%	< 10%
UKUPNO ULOŽENO I DEPONOVALO:	1.118.715,70	98,79%	

Društvo je uložilo i deponovalo sredstva tehničke rezerve tako da obezbedi usklađenost s vrstom poslova osiguranja koje obavlja, ročnu usklađenost deponovanih i uloženi sredstava i obaveza Društva za koje se formiraju tehničke rezerve, raznovrsnost deponovanja i ulaganja u različite oblike sredstava i njihovu disperziju u iste oblike sredstava a kod različitih lica, ali je prekoračilo ograničenje kod ulaganja u investicione nekretnine za 9,37 %, odnosno 106.102,08 € (ograničenje je 10 %, odnosno 132.240,09 €, a uloženo je 19,37 % odnosno 219.347,17 €).

Vodilo se računa o isplativosti, odnosno tržišnosti deponovanja i ulaganja kojima se neće ugroziti njihova realna vrednost i drugim merama da bi se obezbedila sigurnost

deponovanja i ulaganja u skladu sa pravilima kontrole i upravljanja rizika.

✓ GARANTNA REZERVA

U skladu sa čl. 92. Zakona o osiguranju, garantnu rezervu Društva čine:

Iznos i struktura garantnih rezervi

	Garantna rezerva	Iznos (€)	Učešće u gar. rezervi
1.	Osnovni kapital	2.811.339,06	96,098%
2.	Rezerve iz dobiti	42,96	0,001%
3.	Dio nerasp. dobiti tekuće god (50%)	9.352,09	0,320%
4.	Revalorizacije rezerve	104.750,30	3,581%
UKUPNO:		2.925.484,41	100,00%

Garantna rezerva Swiss Osiguranja AD iznosi **2.925.484,41 eura** i veća je od minimalnog novčanog iznosa osnovnog kapitala utvrđenog čl. 21. Zakona o osiguranju i izračunate margine solventnosti.

Društvo je u skladu sa čl. 90. i članom 93. Zakona o osiguranju («Sl. list RCG», br. 78/06), i članovima 2., 4. i 7. Pravilnika o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava garantne rezerve društva za osiguranje («Sl. list RCG», br. 38/09 i broj 43/09) deponovalo i uložilo sredstva garantne rezerve u sledeće oblike ulaganja:

Deponovanje u ulaganje sredstava garantne rezerve

Vrsta investicije	Iznos (€)	Učešće u gar. rezervi	Dozvoljeno učešće
SREDSTVA GARANTNE REZERVE	2.925.484,41		
1/3 GARANTNE REZERVE	975.161,47		
Investicione nekretnina	655.833,10	22,42%	< 30%
Objekat 132 m2	289.531,67	9,90%	< 10%
Objekat 167 m2	366.301,43	12,52%	
Depoziti kod banka	303.435,22	10,37%	< 100%
ProCredit Banka	303.435,22	10,37%	< 20%
UKUPNO ULOŽENO I DEPONOVALO:	959.268,32	32,79%	

Garantna rezerva društva je veća od izračunate margine solventnosti pa možemo da zaključimo da je Društvo solventno.

Društvo je, u tabeli, prikazalo da je 32,79 % garantne rezerve pokriveno propisanim oblicima aktive, međutim iz tabele se vidi da je Društvo probilo ulaganje u drugu investicionu nekretninu za 2,52 %.

Napominjem da su u januaru prebačena sredstva sa podračuna brokersko dilerske kuće Monte Adria Broker-Diler AD na žiro račun Društva u iznosu od 222.339,00 €, tako da je već 21. januara garantna rezerva 100 % pokrivena, a značajno se poboljšala i pokrivenost tehničke rezerve adekvatnim oblicima aktive.

Deponovanje i ulaganje sredstava garantne rezerve Društvo je vršilo u skladu sa svojim poslovnom politikom na način i u iznosima koji obezbeđuju zaštitu i očuvanje realne vrednosti.

Posmatrano sa pozicije uloge i mogućnosti aktuara da kvalifikovano procenjuje rizičnost ulaganja i deponovanja sredstava osiguranja, prema finansijskim izveštajima, može se oceniti da je ova rizičnost zadovoljavajuća uz sugestiju upravi Društva da bi u narednom periodu trebalo ulagati u državne obveznice, kao siguran oblik ulaganja.

4. Pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka društva doneo je Odbor Direktora Društva, uz prethodno pribavljeno mišljenje ovlašćenog aktuara.

Raspodela bruto fakturisane premije osiguranje vrši se na osnovu Pravilnika o maksimalnim stopama režijskog dodatka.

Raspodjela bruto fakturisane premije osiguranja 31.12.2009. godine

Vrsta osiguranja	Teh. premija	% učešća u fakt. premiji	Režijski dod.	% učešća u fakt. premiji	Preventiva	% učešća u fakt. premiji	UKUPNO BRUTO FAKTURISANA PREMIJA
Osiguranje od posljedica nezgode	444.760,26	59,75%	288.445,41	38,75%	11.149,85	1,50%	744.355,52
Osiguranje motornih vozila	195.136,52	70,00%	78.065,17	28,00%	5.564,58	2,00%	278.766,27
Osiguranje robe u prevozu	58,14	68,00%	25,65	30,00%	1,71	2,00%	85,5
Osig. imovine od požara izvan ind. i zanat.	142.608,55	73,69%	47.781,23	24,69%	3.142,56	1,62%	193.532,34
Osig. imovine od opas. zemljotres	37.579,07	63,00%	20.877,27	35,00%	1.193,00	2,00%	59.649,34
Osig. imov. od požara i dr. opas. u ind. i zanat.	81.817,97	69,72%	33.396,94	28,46%	2.142,90	1,83%	117.357,81
Osig. masina od loma	223.937,36	66,54%	106.269,86	31,58%	6.322,85	1,88%	336.530,07
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	49.575,09	74,73%	15.737,97	23,72%	1.025,37	1,55%	66.338,43
Osig. stakla od loma	56.682,24	75,84%	16.879,62	22,58%	1.180,02	1,58%	74.741,88
Osig. objekata u izgradnji	2.837,84	63,00%	1.576,58	35,00%	90,08	2,00%	4504,5
Osig. životinja	3.312,14	68,00%	1.461,24	30,00%	97,42	2,00%	4.870,80
Osig. stana i stvari u domaćinstvu	345,71	63,00%	192,06	35,00%	10,98	2,00%	548,75
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	468.628,45	76,48%	140.320,24	22,90%	3.778,63	0,62%	612.727,32
Osiguranje opšte odgovornosti	29.077,81	72,00%	10.500,32	26,00%	807,72	2,00%	40385,85
Osiguranje pomoći na putovanju	44.897,63	60,00%	29.931,67	40,00%	0,00	0,00%	74829,3
UKUPNO	1.781.254,78	68,27%	791.461,23	30,33%	36.507,67	1,40%	2.609.223,68

Raspodela bruto fakturisane premije osiguranja na deo za režijski dodatak i funkcionalnu premiju izvršen je primenom stopa režijskog dodatka po vrstama osiguranja u skladu sa Pravilnikom.

Ukupna bruto obračunata premija osiguranja iznosi **2.470.009,66 €** (Bilans uspeha A.1.a) kolona 4) i sastoji se od bruto fakturisane premije osiguranja u iznosu 2.609.223,68 € koja je umanjena za iznos prenosne premije za tekuću godinu u iznosu 830.960,86 € (Bilans stanja K.1. kolona 4) i uvećana za iznos prenosne premije prethodne godine u iznosu od 691.746,84 € (Bilans stanja K.1. kolona 5). U odnosu na bruto obračunatu premiju prethodne godine u iznosu od 1.544.352,33 € (Bilans uspeha A.1.a) kolona 5) ostvareno je povećanje od 59,94 %.

Raspodjela bruto obračunate premije osiguranja 31.12.2009. godine

Vrsta osiguranja	Teh. premija	% učešća u obrač. premiji	Režijski dod.	% učešća u obrač. premiji	Preventiva	% učešća u obrač. premiji	UKUPNO BRUTO OBRAČ. PREMIJA
Osiguranje od posljedica nezgode	407.786,59	59,80%	263.719,61	38,68%	10.380,27	1,52%	681.886,47
Osiguranje motornih vozila	212.012,11	70,00%	84.804,78	28,00%	6.058,39	2,00%	302.875,28
Osiguranje robe u prevozu	58,14	68,00%	25,65	30,00%	1,71	2,00%	85,50
Osig. imovine od požara izvan ind. i zanat.	131.070,44	74,37%	42.296,01	24,00%	2.865,84	1,63%	176.232,29
Osig. imovine od opas. zemljotres	27.129,16	63,00%	15.071,76	35,00%	861,22	2,00%	43.062,14
Osig. imov. od požara i dr. opas. u ind. i zanat.	83.752,70	70,19%	33.390,45	27,98%	2.178,41	1,83%	119.321,56
Osig. masina od loma	230.666,29	67,36%	105.336,25	30,76%	6.455,10	1,88%	342.457,64
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	49.242,49	74,93%	15.459,61	23,52%	1.018,12	1,55%	65.720,22
Osig. stakla od loma	51.995,42	76,25%	15.110,00	22,16%	1.081,88	1,59%	68.187,30
Osig. objekata u izgradnji	2.837,84	63,00%	1.576,58	35,00%	90,08	2,00%	4.504,50
Osig. životinja	3.034,33	68,00%	1.338,68	30,00%	89,25	2,00%	4.462,26
Osig. stana i stvari u domaćinstvu	297,55	63,00%	150,79	31,93%	23,94	5,07%	472,28
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	417.131,42	76,48%	124.916,65	22,90%	3.365,94	0,62%	545.414,01
Osiguranje opšte odgovornosti	29.159,22	72,00%	10.529,71	26,00%	809,98	2,00%	40.498,91
Osiguranje pomoći na putovanju	44.897,63	60,00%	29.931,67	40,00%		0,00%	74.829,30
UKUPNO	1.691.071,33	68,46%	743.658,20	30,11%	35.280,13	1,43%	2.470.009,66

Obračunati troškovi sprovođenja osiguranja iznose 581.606,00 € (Bilans uspeha A.7.) i manji su od obračunatog režijskog dodatka koji iznosi 743.658,20 € za 162.052,20 €. Ovaj iznos je izvor pokrića više utošenih sredstava tehničke premije u 2008. godine. Potrebno je istaći da je društvo uspelo, upravljanjem troškovima sprovođenja osiguranja, da ih dovede na racionalan iznos što je pozitivno uticalo na rezultat poslovanja.

5. Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija društva doneo je Odbor Direktora Društva, uz prethodno pribavljeno mišljenje ovlašćenog aktuara.

Prenosna premija je obračunata od bruto fakturisane premije u skladu sa Pravilnikom pri čijoj su primeni uvažena pravila aktuarske struke i struke osiguranja. Razgraničenje je izvršeno po vrstama osiguranja, srazmerno trajanju ugovora o osiguranju, za pokriće obaveza koje nastaju u narednom obračunskom periodu s tačnim vremenskim razgraničenjem za svaki ugovor o osiguranju (pro rata temporis).

Bruto prenosna premija 31.12.2009. godine

Vrsta osiguranja	Bruto obrač. premija	Bruto prenosna premija 2009	Tehnička prenosna premija	% ucesce BPP u BP	% ucesce TPP u BPP
Osiguranje od posljedica nezgode	681.886,47	161.633,99	95.759,18	23,70%	59,24%
Osiguranje motornih vozila	302.875,28	133.902,17	93.732,52	44,21%	70,00%
Osiguranje robe u prevozu	85,50	0,00		0,00%	0,00%
Osig. imov. od pož. izvan ind. i zanat.	176.232,29	70.113,57	50.865,21	39,78%	72,55%
Osig. imovine od opas. zemljotres	43.062,14	26.669,01	16.801,46	61,93%	63,00%
Osig. imov. od pož. i dr. opas. u ind. i zanat.	119.321,56	17.358,71	12.233,49	14,55%	70,47%
Osig. masina od loma	342.457,64	42.972,64	30.683,31	12,55%	71,40%
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	65.720,22	31.824,83	23.365,35	48,42%	73,42%
Osig. stakla od loma	68.187,30	17.906,03	13.207,25	26,26%	73,76%
Osig. objekata u izgradnji	4.504,50	0,00		0,00%	0,00%
Osig. životinja	4.462,26	3.507,61	2.385,17	78,61%	68,00%
Osig. stana i stvari u domaćinstvu	472,28	376,61	237,25	79,74%	63,00%
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	545.414,01	324.634,31	248.300,10	59,52%	76,49%
Osiguranje opšte odgovornosti	40.498,91	61,38	44,19	0,15%	71,99%
Osiguranje pomoći na putovanju	74.829,30	0,00		0,00%	0,00%
UKUPNO	2.470.009,66	830.960,86	587.614,48	33,64%	70,72%

Bruto prenosna premija učestvuje u bruto obračunatoj premiji sa 33,64%. Tehnička prenosna premija učestvuje u bruto prenosnoj premiji sa 70,72 %.

Ukupna bruto prenosna premija u iznosu od 830.960,86 € (Bilans stanja K.1. kolona 4), učestvuje u ukupnoj fakturiranoj premiji (2.609.223,68) sa 31,85 % tj. koeficijent vremenskog razgraničenja premije je 0,3185.

Prenosna premija je raspodeljena na prenosnu tehničku premiju u iznosu od 587.614,48 €, deo za režijski dodatak od 233.142,86 i deo za preventivu u iznosu od 10.203,52 € u skladu sa Pravilnikom i drugim aktima poslovne politike Društva uvažavajući pravila aktuarske struke i struke osiguranja.

Raspodjela prenosne premije

R.br	Prenosna premija tekuće godine	Iznos (€)	% učešća u PP
1.	Prenosna tehnička premija	587.614,48	70,72%
2.	Prenosni režijski dodatak	233.142,86	28,06%
3.	Prenosna preventiva	10.203,52	1,23%
UKUPNO		830.960,86	100,00%

6. Pravilnik o načinu utvrđivanja dela tehničke premije za isplatu nastalih neisplaćenih obaveza (rezervisane štete) doneo je Odbor direktora Društva, uz prethodno pribavljeno mišljenje ovlašćenog aktuara.

Rezervisane nastale prijavljene štete, u redovnom i sudskom postupku, utvrdile su komisije Društva na osnovu raspoložive dokumentacije po svakom pojedinačnom zahtevu.

Rezervisane štete u redovnom i sudskom postupku (bez troškova obrade)

Vrsta osiguranja	Rezervisane štete 2009				UKUPNO	
	U red. postupku		U sud.postupku		Broj	Iznos
	Broj	Iznos	Broj	Iznos		
Osiguranje od posljedica nezgode	32	25.850,00	3	10.000,00	35	35.850,00
Osiguranje motornih vozila	29	58.300,00			29	58.300,00
Osig. Imov. od požara izvan ind. i zanat.	8	19.000,00			8	19.000,00
Osig. imov. od požara u ind. i zanat.	0	-			0	-
Osig. masina od loma	7	8.600,00			7	8.600,00
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	12	14.150,00			12	14.150,00
Osig. stakla od loma	0	-			0	-
Osig. zivotinja	0	-			0	-
Osig. od odg. zbog up. mot. vozila	43	55.350,00	2	6.000,00	45	61.350,00
Osiguranje pomoći na putovanju	0	-			0	-
UKUPNO	131	181.250,00	5	16.000,00	136	197.250,00

Rezervisane štete u redovnom i sudskom postupku (uključeni troškovi obrade)

Vrsta osiguranja	Rezervisane štete 2009				UKUPNO	
	U red. postupku		U sud.postupku		Broj	Iznos
	Broj	Iznos	Broj	Iznos		
Osiguranje od posljedica nezgode	32	30244,5	3	11700	35	41.944,50
Osiguranje motornih vozila	29	68211			29	68.211,00
Osig. Imov. od požara izvan ind. i zanat.	8	22230			8	22.230,00
Osig. imov. od požara u ind. i zanat.	0				0	0,00
Osig. masina od loma	7	10062			7	10.062,00
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	12	16555,5			12	16.555,50
Osig. stakla od loma	0				0	0,00
Osig. zivotinja	0				0	0,00
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	43	64759,5	2	7020	45	71.779,50
Osiguranje pomoći na putovanju	0				0	0,00
UKUPNO	131	212.062,50	5	18.720,00	136	230.782,50

Prosečno rezervisana nastala prijavljena šteta bez troškova procene, likvidacije i isplate iznosi 1.450,36 €, u redovnom postupku 1.383,58 €, a u sudskom 3.200,00 €.

Prosečno rezervisana nastala prijavljena šteta sa troškovima procene, likvidacije i isplate iznosi 1.696,93 €, u redovnom postupku 1.618,79 € a u sudskom 3.744,00 €.

Prosečno rešena šteta je niža od prosečno rezervisane, što se vidi iz sledećeg pregleda. Naime, prosečno rešena šteta, bez uključenih troškova vezanih za procenu, likvidaciju i isplatu šteta, iznosi 1.315,79 € u redovnom postupku, dok od šteta u sudskom postupku nijedna nije rešena.

Prosečno rešena šteta sa uključenim troškovima obrade i likvidacije šteta iznosi 1.557,78 €.

Riješene štete u redovnom i sudskom postupku (bez troškova obrade)

Vrsta osiguranja	Riješene štete 2009				UKUPNO	
	U red. postupku		U sud.postupku			
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
Osiguranje od posljedica nezgode	309	269.214,40	0	0	309	269.214,40
Osiguranje motornih vozila	98	216.429,36			98	216.429,36
Osig. imov. od požara izvan ind. i zanat.	41	144.957,43			41	144.957,43
Osig. imov. od požara u ind. i zanat.	5	9.904,16			5	9.904,16
Osig. masina od loma	69	107.786,10			69	107.786,10
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	8	12.996,25			8	12.996,25
Osig. stakla od loma	12	4.310,32			12	4.310,32
Osig. zivotinja	12	1.500,00			12	1.500,00
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	122	131.160,95	0	0	122	131.160,95
Osiguranje pomoći na putovanju	7	431,53			7	431,53
UKUPNO	683	898.690,50	0	0	683	898.690,50

Riješene štete u redovnom i sudskom postupku (sa troškovima obrade)

Vrsta osiguranja	Riješene štete 2009				UKUPNO	
	U red. postupku		U sud.postupku			
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
Osiguranje od posljedica nezgode	309	318.726,02	0	0	309	318.726,02
Osiguranje motornih vozila	98	256.233,20			98	256.233,20
Osig. imov. od požara izvan ind. i zanat.	41	171.616,77			41	171.616,77
Osig. imov. od požara u ind. i zanat.	5	11.725,65			5	11.725,65
Osig. masina od loma	69	127.609,20			69	127.609,20
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	8	15.386,41			8	15.386,41
Osig. stakla od loma	12	5.103,04			12	5.103,04
Osig. zivotinja	12	1.775,87			12	1.775,87
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	122	155.282,95	0	0	122	155.282,95
Osiguranje pomoći na putovanju	7	510,89			7	510,89
UKUPNO	683	1.063.970,00	0	0	683	1.063.970,00

Ukupno rezervisane nastale prijavljene štete iznose 230.782,50 €. Od toga 197.250,00 € čine štete a 33.532,50 € troškovi vezani za procenu, likvidaciju i isplatu šteta.

Na osnovu podataka o rezervacijama šteta na dan 31.12.2009. godine, koje je dostavio lider, obaveze Swiss Osiguranja AD po osnovu rezervacija 42 štete u saosiguranju su 29.522,00 eura.

Ukupne rezervacije za nastale prijavljene štete u osiguranju i saosiguranju iznose 260.304,50 €.

Rezervisane nastale prijavljene štete

Vrsta osiguranja	Teh. premija	Rez štete(sa tros.)	% ucesca rez. ste (sa trosk.) u teh pre.	Rez štete (bez tros.)	% ucesca rez. ste (bez trosk.) u teh pre.
Osiguranje od posljedica nezgode	407.786,59	41.944,50	10,29%	35.850,00	8,79%
Osiguranje motornih vozila	212.012,11	68.211,00	32,17%	58.300,00	27,50%
Osiguranje robe u prevozu	58,14				
Osig. imovine od požara i dr. opas. izvan ind. i zanat.	158.199,60	22.230,00	14,05%	19.000,00	12,01%
Osig. imov. od požara i dr. opas. u ind. i zanat.	83.752,70				
Osig. masina od loma	230.666,29	10.062,00	4,36%	8.600,00	3,73%
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	49.242,49	16.555,50	33,62%	14.150,00	28,74%
Osig. stakla od loma	51.995,42				
Osig. objekata u izgradnji	2.837,84				
Osig. životinja	3.034,33				
Osig. stana i stvari u domacinstvu	297,55				
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	417.131,42	71.779,50	17,21%	61.350,00	14,71%
Osiguranje opšte odgovornosti	29.159,22				
Osiguranje pomoći na putovanju	44.897,63				
UKUPNO	1.691.071,33	230.782,50	13,65%	197.250,00	11,66%

Rezervisane nastale prijavljene štete u osiguranju učestvuju u tehničkoj premiji 13,65 % sa troškovima, a 11,66 % bez troškova. Rezervisane nastale prijavljene štete u osiguranju i saosiguranju učestvuju u tehničkoj premiji 15,39 %.

Rashodi izviđaja, procene, likvidacije i isplate šteta iznose 33.532,50 € i učestvuju u rezervisanim nastalim prijavljenim štetama u osiguranju 14,53 %.

Rezervisane nastale neprijavljene štete obračunate su u skladu sa Pravilnikom kojim se uređuju bliži kriterijumi i način obačunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete.

Rezervisane nastale neprijavljene štete za sve vrste neživotnih osiguranja izvršene su na osnovu podataka o rešenim i rezervisanim nastalim prijavljenim štetama u osiguranju.

Rezervisane nastale neprijavljene štete iznose 35.158,59 € bez troškova vezanih za obradu i likvidaciju šteta, a 41.135,55 € sa uključenim troškovima.

Troškovi procene i likvidacije nastalih neprijavljenih šteta iznose 5.976,96 € i učestvuju u rezervisanim nastalim neprijavljenim štetama 14,53 %.

Ukupne nastale neprijavljene štete učestvuju u tehničkoj rezervi sa 2,43 %.

Ukupno rezervisane nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete bez rashoda izviđaja, likvidacije i isplate šteta iznose 232.408,59 €, bez uključenih rezervisanih šteta u saosiguranju.

Troškovi izviđaja, likvidacije i isplate šteta za nastale prijavljene i neprijavljene štete iznose 39.509,46 €.

Ukupno rezervisane nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete sa rashodima izviđaja, likvidacije i isplate šteta iznose 271.918,05 €, bez uključenih rezervisanih šteta u saosiguranju.

Ukupne rezervacije za štete, sa uključenim saosiguranjem, iznose 301.440,05 € i učestvuju u tehničkoj premiji sa 17,83 %.

Realnost rezervacije šteta 2008. koje su isplaćene u 2009. godini

U redovnom postupku rezervisano je 93 predmeta u iznosu 228.950,00 (prosečno po šteti 2.461,82 €). Od tog broja rezervisanih šteta u periodu 01.01.2009. - 31.12.2009. g. rešeno je 75 šteta (od čega je 12 odbijeno) u ukupnom iznosu od 124.006,64 eura (prosečna rešena šteta iznosi 1.968,36 eura). Može se zaključiti da je rezervacija za štete realna odnosno da nije potcenjena.

Analitički prikaz rezervisanih šteta na dan 31.12.2008., sa iznosom rezervisanosti, i iznosom na koji su stvarno rešene dat je Prilogu ovog mišljenja.

7. Pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za izravanjanje rizika

Rezerve za izravanjanje rizika nisu obračunate i pored insistiranja od strane ovog ovlašćenog aktuara da se to učini.

8. Pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja doneo je Odbor Direktora Društva, uz prethodno pribavljeno mišljenje ovlašćenog aktuara.

U 2009. godini Društvo je obezbedilo *saosiguravajuće pokriće* sa sledećim društvima za osiguranje: Lovćen Osiguranje AD Podgorica i Delta Generali Osiguranje AD Podgorica.

Društvo je zaključilo 2 ugovora o saosiguranju.

- ✓ Ugovorom o zajedničkom nošenju i raspodeli rizika za osiguranje Rudnika Uglja AD Pljevlja br. 03-70/1 od 23.01.2009. godine je predviđeno da ugovorne strane nose i raspodeljuju rizik u odnosu 50% Lovćen Osiguranje i 50 % Swiss Osiguranje po sledećim vrstama osiguranja:
 - Kasko osiguranje opreme kupljene na finansijski lizing,
 - Osiguranje motornih vozila koja podležu obaveznoj registraciji,
 - Kolektivno osiguranje zaposlenih.

- ✓ Ugovorom o zajedničkom nošenju i raspodeli rizika za osiguranje imovine EPCG AD Nikšić br. 03-66/1 od 22.01.2009. g je predviđeno da ugovorne strane nose i raspodeljuju rizik u odnosu 60% Lovćen Osiguranje , 20% Delta Generali Osiguranje i 20 % Swiss Osiguranje po sledećim vrstama osiguranja:
 - Osiguranje građevinskih objekata i opreme,
 - Osiguranje opreme,
 - Osiguranje od odgovornosti iz delatnosti.

U oba slučaja lider je Lovćen Osiguranje AD Podgorica.

Reosiguravajuće pokriće je obezbeđeno kod reosiguravača Dunav RE AD Beograd za sledeće vrste osiguranja: lom mašina, provalna krađa, požar, autokasko i putno zdravstveno osiguranje.

Pregled ugovora o reosiguranju, sa osnovnim elementima (reosiguravač, tip ugovora, rizici pokriveni ugovorom, limit ugovora i visina samoprdržaja) je dat u Prilogu ovog mišljenja.

Analiza reosiguranih rizika

Analiza reosiguranih rizika po vrstama reosiguravajućeg pokrivača za period 01.01.2009. do 31.12.2009. godine data je u sledećoj tabeli.

Analiza reosiguranih rizika po vrstama osiguranja

Redni broj	Vrsta osiguranja	Tip ugovora o reosiguranju	Aktiviranje ugovora	Limit pokrivača
1	Osiguranje medicinske asistencije prilikom boravka u inostranstvu	Kvotni ugovor o reosiguranju	Automatski i uz prethodnu prijavu	30.000 € za troškove liječenja 10.000 € za troškove transporta posmrtnih ostataka
2	Auto - kasko osiguranje	Reosiguranje viška štete	Automatski i uz prethodnu prijavu	1.Nivo 75.000 eura u višku iznad 25.000 eura
4.	Osiguranje imovinskih rizika	Reosiguranje viška rizika (ekscedentno)	Automatski i uz prethodnu prijavu	požar civil, požar industrija,provalna kradja - 14.700.000 € iznad samoprdržaja lom masina - 10.450.000 € iznad samoprdržaja
5.	Zemljotres	Reosiguranje viška šteta	Automatski i uz prethodnu prijavu	10.000.000,00 € agregatni limit; 200.000,00 € u visku iznad 100.000,00 € limit po događaju

Premija reosiguranja za poslovnu 2009. godinu iznosila je **472.489,93 €**, i to:

- za imovinska osiguranja 365.272,43 €
- za osiguranje medicinske asistencije putnika prilikom boravka u inostranstvu 49.697,07 €
- za osiguranje zemljotresa 11.000,00 €
- kasko osiguranje 40.255,50 €
- zeleni karton 6.264,93 €

Za isti period prihodi od učešća u naknadi šteta iz reosiguranja iznosili su **199.704,51 eura**.

Na osnovu podataka koje je dostavio lider u ugovorima o saosiguranju (Lovćen Osiguranje AD), osiguravajućem društvu Swiss Osiguranje AD, za period 01.01.2009. do 31.12. 2009. godine, pripada, po vrstama osiguranja, fakturisana premija u iznosu od:

- Za osiguranje požara 49.571,00 €
- Za osiguranje mašina od loma 221.886,21 €
- Za osiguranje odgovornosti 39.953,85 €
- Za osiguranje motornih vozila 41,752,46 €

- Za osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja 35.385,00 € .

UKUPNO: 297.225,06 €

Naplaćena premija od strane Swiss Osiguranja AD iznosi **147.643,20 €**, imajući u vidu da je ukupna premija koja je trebalo da bude doznačena Društvu umanjena za iznos od **149.474,87 €** pošto je Lovćen Osiguranje AD reosigurao navedene rizike.

Kompletne poslove vezane za reosiguranje preuzetih rizika izvršio je lider ugovora – Lovćen Osiguranje AD prema svojim originalnim uslovima zaključenog reosiguravajućeg pokrivača.

Udeo Društva u štetama u posmatranom periodu iznosi **134.882,17 €**, a u ovom iznosu Lovćen Osiguranje AD učestvuje sa **51.547,30 €** imajući u vidu da je reosigurao navedene rizike.

Društvo je zaključilo adekvatne ugovore o reosiguranju i saosiguranju u vrstama osiguranja u kojima je bilo neophodno spoljašnje izravnanje rizika pod uslovima i na način predviđen Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja Društva.

9. Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja regresa društva je doneo Odbor Direktora Društva, uz prethodno pribavljeno mišljenje ovlašćenog aktuara.

Društvo je ostvarilo pravo regresa po osnovu osiguranja od autoodgovornosti pod uslovima i na način predviđen Pravilnikom.

Prihodi od regresnih potraživanja iznose 2.383,60 €.

Veći deo zahteva za regres ostao je u postupku rešavanja što je sasvim za očekivati imajući u vidu da ostvarenje regresa po pravilu traje dosta dugo.

III NAPOMENE

1. Broj prijavljenih šteta u 2009. godini po godinama nastanka

Prijavljene stete po godinama nastanka

Vrsta osiguranja		2006	2007	2008	2009	Ukupno
Osiguranje od posljedica nezgode	Redovne	5	8	25	317	355
	Sudske	-	-	-	-	-
Osiguranje motornih vozila	Redovne	-	0	6	101	107
	Sudske	-	-	-	-	-
Osig. imovine od požara i dr. opas. izvan industrije i zanatstva	Redovne	-	0	1	48	49
	Sudske	-	-	-	-	-
Osig. imov. od požara i dr. opas. u ind. i zanat.	Redovne	-	0	0	3	3
	Sudske	-	-	-	-	-
Osig. masina od loma	Redovne	-	0	0	85	85
	Sudske	-	-	-	-	-
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	Redovne	-	1	0	21	22
	Sudske	-	-	-	-	-
Osig. stakla od loma	Redovne	-	-	0	14	14
	Sudske	-	-	-	-	-
Osig. životinja	Redovne	-	0	1	12	13
	Sudske	-	-	-	-	-
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	Redovne	-	0	20	128	148
	Sudske	-	-	-	2	2
Osiguranje pomoći na putovanju	Redovne	-	0	0	7	7
	Sudske	-	-	-	-	-
UKUPNO PRIJAVLJENE ŠTETE		5	9	53	738	805
%		0,62%	1,12%	6,58%	91,68%	100,00%

Po svim vrstama osiguranja prijavljeno je ukupno 805 zahteva. Od ukupnog broja prijavljenih predmeta, na predmete nastale u zadnje dve godine odnosi se 98,26 %. Iako je mali broj prijavljenih predmeta, u redovnom postupku, koji su nastali pre 2008. godine u narednom periodu Društvo mora da nađe način da ih reši.

2. Broj i iznos rešenih šteta u 2009. godini po godini nastanka i po godini prijave

Rešeno je 765 zahteva za naknadu štete, od toga je 608 predmeta isplaćeno, 75 likvidirano i 82 odbijena.

Rijesene stete po godinama nastanka

Vrsta osiguranja		2006	2007	2008	2009	Ukupno riješene stete	
						Broj	Iznos
Osiguranje od posljedica nezgode	Broj	5	10	138	189	342	269.214,43
	Iznos	15.600,00	12.439,00	133.003,67	108.171,76		
	%	1,46%	2,92%	40,35%	55,26%		
Osiguranje motornih vozila	Broj	-	-	22	79	101	216.429,36
	Iznos	-	-	46.662,42	169.766,94		
	%	-	-	21,78%	78,22%		
Osig. imovine od požara i dr. opas. izvan industrije i zanatstva	Broj			6	40	46	144.957,43
	Iznos			16.295,62	128.661,81		
	%			13,04%	86,96%		
Osig. imov. od požara i dr. opas. u ind. i zanat.	Broj			3	3	6	9.904,16
	Iznos			6.598,83	3.305,33		
	%			50,00%	50,00%		
Osig. masina od loma	Broj			9	79	88	107.786,10
	Iznos			30.427,51	77.358,59		
	%			10,23%	89,77%		
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	Broj		1	1	11	13	12.996,25
	Iznos		0,00	670,00	12.326,25		
	%		7,69%	7,69%	84,62%		
Osig. stakla od loma	Broj			1	14	15	4.310,32
	Iznos			241,02	4.069,30		
	%			6,67%	93,33%		
Osig. zivotinja	Broj			1	12	13	1.500,00
	Iznos			200,00	1.300,00		
	%			7,69%	92,31%		
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	Broj			37	97	134	131.160,95
	Iznos			35.377,52	95783,43		
	%			27,61%	72,39%		
Osiguranje pomoći na putovanju	Broj				7	7	431,5
	Iznos				431,50		
	%				100,00%		
UKUPNO RIJESENE STETE						765	898.690,50

Rijesene stete po godinama prijave

Vrsta osiguranja		2006	2007	2008	2009	Ukupno riješene stete	
						Broj	Iznos
Osiguranje od posljedica nezgode	Broj			18	324	342	269.214,43
	Iznos			12.316,18	256.898,25		
	%			5,26%	94,74%		
Osiguranje motornih vozila	Broj	-	-	16	85	101	216.429,36
	Iznos	-	-	41.367,32	175.062,04		
	%	-	-	15,84%	84,16%		
Osig. imovine od požara i dr. opas. izvan industrije i zanatstva	Broj			5	41	46	144.957,43
	Iznos			10.559,16	134.398,27		
	%			10,87%	89,13%		
Osig. imov. od požara i dr. opas. u ind. i zanat.	Broj			3	3	6	9.904,16
	Iznos			6.598,83	3.305,33		
	%			50,00%	50,00%		
Osig. masina od loma	Broj			10	78	88	107.786,10
	Iznos			30.427,51	77.358,59		
	%			11,36%	88,64%		
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	Broj			2	11	13	12.996,25
	Iznos			670,00	12.326,25		
	%			15,38%	84,62%		
Osig. stakla od loma	Broj			1	14	15	4.310,32
	Iznos			241,02	4.069,30		
	%			6,67%	93,33%		
Osig. zivotinja	Broj				13	13	1.500,00
	Iznos				1.500,00		
	%				100,00%		
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	Broj			20	114	134	131.160,95
	Iznos			21.826,56	109.334,39		
	%			14,93%	85,07%		
Osiguranje pomoći na putovanju	Broj				7	7	431,5
	Iznos				431,50		
	%				100,00%		
UKUPNO RIJEŠENE STETE						765	898.690,50

Ukupno rešene štete iznose 898.690,50 €, bez troškova vezanih za obradu i likvidaciju šteta.

3. Zahteva za isplatu rentnih šteta nije bilo

4. Step en ažurnosti rešavanja šteta prema broju prenetih predmeta iz prethodne godine, broju prijavljenih predmeta u toku tekuće godine, reaktiviranih predmeta i broju rešenih i isplaćenih predmeta u tekućoj godini, ostvaren je sa 85,38 %, po vrstama osiguranja kreće se od 52 % kod osiguranja od opas. provalne krađe do 100 % kod osig. od opasnosti od požara i dr. opasnosti u industriji zanatstvu, osiguranja stakla od loma, osiguranja pomoći na putu i osiguranja životinja.

Vrsta osiguranja	Ukupan broj šteta za rješavanje						Riješene štete		Rezervisane štete 2009		Stepen ažurnosti rješavanja šteta	
	Rezervisane štete 2008	Prijavljene štete 2009	Reakt. štete	Ukupno	U redovnom postupku	U sudskom postupku	U red. postupku	U sud. postupku	U red. postupku	U sud.postup	U redovnom postupku	U sudskom postupku
Osiguranje od posljedica nezgode	19	355	3	377	374	3	342		32	3	91,44%	0,00%
Osiguranje motornih vozila	23	107	0	130	130		101		29		77,69%	
Osig. Imov. od požara izvan ind. i zanat.	5	49	0	54	54		46		8		85,19%	
Osig. imov. od požara u ind. i zanat.	3	3	0	6	6		6		0		100,00%	
Osig. masina od loma	10	85	0	95	95		88		7		92,63%	
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	3	22	0	25	25		13		12		52,00%	
Osig. stakla od loma	1	14	0	15	15		15		0		100,00%	
Osig. zivotinja	0	13	0	13	13		13		0		100,00%	
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	29	150	0	179	177	2	134		43	2	75,71%	0,00%
Osiguranje pomoći na putovanju	0	7	0	7	7		7		0		100,00%	
UKUPNO	93	805	3	901	896	5	765	0	131	5	85,38%	0,00%

Kod osiguranja autoodgovornosti, u toku poslovne 2009. godine Društvo je imalo ukupno 179 šteta za rešavanje, od kojih je broj prenešenih šteta iz prethodne godine 29, a broj prijavljenih šteta u toku godine 150. Od 179 šteta 177 su u redovnom postupku, a 2 su sudske štete.

Tabela br. 4. **Stepen ažurnosti u rješavanju i isplati šteta u osiguranje autotodgovornosti**

	U redovnom postupku	U sudskom postupku	UKUPNO
Broj prenetih šteta	29		29
Broj prijavljenih šteta	148	2	150
Broj reaktiviranih šteta		0	0
UKUPNO STETE ZA RJESAVANJE	177	2	179
Broj isplacenih šteta	113	0	113
Broj likvidiranih šteta	9	0	9
Broj odbijenih šteta	12	0	12
UKUPNO RIJESNE STETE	134	0	134
Stepen ažurnosti rjesavanja šteta	75,71%	0,00%	74,86%
Stepen ažurnosti isplate šteta	63,84%	0,00%	63,13%

Rešeno je ukupno 134 štete u redovnom postupku, od čega je 113 šteta isplaćeno, 9 likvidirano a 12 odbijeno. Štete u sudskom postupku nisu rešene u toku poslovne 2009. godine.

Društvo je u 2009. godini, u osiguranju autoodgovornosti, imalo procenat rešenih šteta 75,71 %, dok je od ukupnog broja šteta 63,84 % isplaćeno.

Prosečan broj dana od dana rešavanja do dana isplate štete, kod osiguranja autoodgovornosti, iznosi 11,8 dana.

5. Neizmirene obaveze po osnovu rešenih a neisplaćenih šteta

Pregled likvidiranih šteta po vrstama osiguranja dat je u sledećoj tabeli.

Likvidirane štete (riješene a neisplacene) 31.12.2009.

Vrsta osiguranja	Likvidirane štete 31.12.2009.	
	Broj	Iznos
Osiguranje od posljedica nezgode	43	27.364,62
Osiguranje motornih vozila	6	16.839,53
Osig. Imov. od požara izvan ind. i zanat.	15	44.766,85
Osig. imov. od požara u ind. i zanat.		
Osig. masina od loma	9	6.560,13
Osig. od opasnosti prov. krađe i razboj.	1	800,00
Osig. stakla od loma	2	708,22
Osig. zivotinja	2	208,65
Osig. od odg. zbog upotrebe mot. vozila	9	6.794,49
Osiguranje pomoći na putovanju		
UKUPNO	87	104.042,49

6. Likvidnost Duštva

Koeficijent likvidnosti društva na kraju godine od 1,43, utvrđen je na način propisan Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje. Društvo je u toku poslovne 2009. godine bilo likvidno i bez ijednog dana blokade računa.

Likvidnost Društva je bila dobra, uredno su izvršavane obaveze po osnovu zaključenih ugovora o osiguranju i druge obaveze po osnovu zaključenih ugovora o osiguranju i druge obaveze u skladu sa propisima.

Likvidnost društva za osiguranje

OPIS	2008	2009
Hartije od vrijednosti	306.310,58	153.025,39
Novčana sredstva	140.637,93	20.988,63
Potraživanja koja dospijevaju u narednih 14 dana od dana utvrđivanja likvidnosti društva za osiguranje, koja su pokrivena instrumentima obezbjeđenja plaćanja (ček,avalirana mjenica, bankarska garancija)		
Neiskorišćeni dio odobrenih okvirnih bankarskih kredita za osiguravajuće društvo		
Realno očekivani prilivi u narednih 14 dana po osnovu premija osiguranja i udjela reosiguravača u štetama osiguravača, imajući u vidu prosječan dnevni priliv novčanih sredstava društva za osiguranje u prethodnoj godini	63.817,44	94.398,46
<i>Ukupna likvidna sredstva</i>	<i>510.765,95</i>	<i>268.412,48</i>
Obaveze po osnovu šteta	136.988,47	105.349,64
Obaveze po osnovu premija i specifičnih obaveza	103.258,07	
Finansijske obaveze	503,21	593,49
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	-	3.520,85
Obaveze po osnovu poreza i doprinosa	40.588,56	41.260,88
Obaveze po osnovu zakupa	-	1.222,13
Druge obaveze iz poslovanja društva za osiguranje	52.192,71	36.187,76
<i>Ukupne dospjele obaveze i obaveze iz poslovanja društva, koje dospijevaju u roku od 14 dana od dana utvrđivanja koeficijenta likvidnosti društva</i>	<i>333.531,02</i>	<i>188.134,75</i>
KOEFICIJENT LIKVIDNOSTI	1,53	1,43

7. Margina solventnosti

Saglasno Uputstvu o načinu utvrđivanja visine margine solventnosti (tačka 4.2.), u nastavku je dat obračun margine solventnosti metodom premijske osnove.

Margina solventnosti izračunata po osnovu premije za neživotna osiguranja iznosi 321.642,83. Imajući u vidu da je ovaj iznos manji od minimalnog iznosa osnovnog kapitala margina solventnosti je jednaka minimalnom iznosu osnovnog kapitala odnosno iznosi 2.250.000 evra

Obračun margine solventnosti metodom premijske osnove								
R.br.	Vrsta osiguranja	Ukupna premija osiguranja (bez poreza) za posljednjih 12 mjeseci	Koeficijent	Premija za posljednjih 36 mjeseci			Koeficijent saos. i reos. ($k \geq 0.5$)	Margina
				Ukupna	Saosiguranja i reosiguranja	U samopridržaju		
1	2	3	4	5	6	7=5-6	8=7/5	9=3*4*8
Neživotna osiguranja								
1	Iznos do 10 miliona €	2.470.009,66	0,18				0,72	321.642,83
2	Preostali iznos	0,00	0,16					0,00
3	Ukupno	2.470.009,66		5.224.897,13	1.444.995,81	3.779.901,32		321.642,83

8. Pravilnik o preventivi doneo je Odbor Direktora društva, uz prethodno pribavljanje mišljenja ovlašćenog aktuara.

Obračun doprinosa za preventivu u iznosu od **35.277,4 €** izvršen je u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka.

Sredstva doprinosa i fonda preventive korišćena su u skladu sa Pravilnikom o preventivi.

Stanje fonda preventive na kraju godine iznosi 102.454,73 €

9. Doprinos garantnom fondu tačno je obračunat u skladu sa Odlukom udruženja društava za osiguranje Crne Gore u iznosu 26.994,00 €.

ZAKLJUČNO MIŠLJENJE

Na osnovu utvrđenih podataka u poslovnim knjigama, odnosno utvrđenih indikatora poslovanja, prema svemu napred izloženom, a u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara, dajem **pozitivno mišljenje**.

Obrazloženje:

1. Društvo je u poslovnoj 2009.godini ostvarilo dobitak u iznosu od **18.704,18 €**.
 2. Društvo ima stabilan portfelj osiguranja sa tendencijom rasta. Ukupna bruto premija osiguranja u 2009. g. iznosila je **2.470.009,66 €** i veća je za **925.657,33 €** ili 59,94 % u odnosu na 2008. godinu.
 3. Raspoređivanje fakturisane premije izvršeno je u skladu sa Pravilnikom društva o maksimalnim stopama režijskog dodatka. Obračunati režijski dodatak iznosi **743.658,20 €**. Troškovi sprovođenja osiguranja iznose **581.606,00 €** i manji su od obračunatog režijskog dodatka za **162.052, 20 €** ili 21,79 %. Ovaj iznos je izvor pokrića više utrošenih sredstava tehničke premije u 2008. godini. Društvo je racionalno upravljalo troškovima sprovođenja osiguranja.
 4. Društvo ima garantnu rezervu koja je na višem nivou od minimalno propisanog osnovnog kapitala i iznosi **2.925.484,41 €**. Garantna rezerva je veća od margine solventnosti.

Prema propisanoj metodologiji utvrđivanja garantne rezerve, ona je veća od propisanog početnog fonda sigurnosti (za sve vrste neživotnog osiguranja kojima se Društvo bavi) za **675.484,41 €**.
- Sigurnost finansijskih plasmana garantne i tehničkih rezervi nije ugrožena.
5. Društvo je u 2009. godini sprovodilo osiguranja za koja ima dozvolu i za koja je registrovano.
 6. U sprovođenju osiguranja Društvo je primenjivalo usvojene uslove i tarife osiguranja, koje je doneo nadležni organ Društva po pribavljenom mišljenju ovlašćenog aktuara i na taj način obezbedilo osnove za sigurno i stabilno poslovanje. U vrstama osiguranja u kojima je Društvo ostvarilo negativan merodavni tehnički rezultat kao što su osiguranje imovine od požara i dr. opasnosti izvan industrije i zanatstva kao i osiguranje motornih vozila, mora se preispitati adekvatnost tarifa.
 7. Društvo sprovodi osiguranje po tehnologiji koja je kompjuterizovana, ali bi trebalo poboljšati i osavremeniti softver.
 8. Društvo ažurno vodi strogu evidenciju polisa za vrste osiguranja kojima se bavi.
 9. Društvo je dostiglo zadovoljavajući stepen ažurnosti u likvidaciji šteta.

10. Obračun prenosnih premija je izvršen u skladu sa Pravilnikom društva, po metodu „pro rata temporis“, elektronskom obradom podataka.

11. Rezervisanje za nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete, u osiguranju i saosiguranju, izvršeno je u skladu sa Pravilnikom Društva i iznosi **301.440,05 €**. Društvo je u odnosu na prethodnu godinu izdvojilo za rezervacije šteta iznos koji je veći **za 26.481,99 €**.

Imajući u vidu da je Društvo rešilo i isplatilo 75 šteta iz rezervacije na 31.12 2008 (od ukupno rezervisanih 93) i da je za tih 75 šteta iznos rezervisanosti iznosio 203.150, 00 a rešene su na ukupan iznos od 124.006,64 € (ukupno odstupanje iznosi 79.143,36 €), kao i da je isplatilo 67,70 % šteta iz 2009. godine i da je prosečno rezervisana šteta veća od prosečno rešene, možemo zaključiti da su rezervacije na dovoljno visokom nivou.

Međutim Društvo nije obračunalo rezerve za izravnanje rizika i pored upozoravanja ovog ovlašćenog aktuara.

12. Ukupni merodavni tehnički rezultat u 2009.god. je negativan samo kod osiguranje imovine od požara i dr. opasnosti izvan industrije i zanatstva kao i kod osiguranje motornih vozila.

13. Društvo nije izračunalo tehnički rezultat bez efekata reosiguranja i saosiguranja.

Imajući u vidu sve gore navedeno dajem **pozitivno mišljenje** na godišnji izvještaj o poslovanju.

Проф. др Јелена Кочовић
овлашћени актуар
Овл. бр. 9232

OVLAŠĆENI AKTUAR

Prof.dr Jelena Kočović, s.r.

**PRILOG MIŠLJENJA OVLAŠĆENOG AKTUARA NA SPROVOĐENJE POLITIKE
SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA U PERIODU 01.01.2009. DO 31.12.2009.
GODINE**

1. Ekscedentni ugovor o reosiguranju imovinskih rizika

Reosiguravac: Dunav RE, AD Beograd

Pokriveni rizici:

- a. požar civil
- b. požar industija
- c. lom mašina
- d. objekti u izgradnji
- e. provalna krađa

Limits:

požar civil, požar industija, provalna krađa – do 14.700.000 € iznad samoprdržaja
lom mašina – do 10.450.000 € iznad samoprdržaja

Samoprdržaj:

Požar civil – 200.000 €
Požar industija – 150.000 €
Lom mašina – 150.000 €
Objekti u izgradnji – 120.000 €
Provalna krađa – 50.000 €

2. Ugovor o reosiguranju zemljotresa na bazi viška šteta za 2009. godinu

Reosiguravač: Dunav RE, AD Beograd

Pokriveni rizici:

- a. Pokriveni su svi rizici na teritoriji Crne Gore od opasnosti zemljotresa

Limits:

Agregatni limit: 10.000.000,00 €
Limit po događaju: 200.000,00 € u visku iznad 100.000,00 €

Samoprdržaj: 100.000,00 €

3. Ugovor o reosiguranju auto kaska na bazi viška šteta

Reosiguravač: Dunav RE, AD Beograd

Pokriveni rizici:

- a. Rizici osigurani po tarifi auto kaska

Limiti: 100.000 € (75.000 € u višku iznad 25.000 €)

Samopridržaj: 25.000 €

4. Ugovor o reosiguranju medicinske asistencije putnika prilikom boravka u inostranstvu

Reosiguravač: Dunav RE, AD Beograd

Pokriveni rizici:

- a. Troškovi lečenja u slučaju nezgode i iznemenadne bolesti
- b. Troškovi transporta posmrtnih ostataka

Limiti:

- a. Za troškove lečenja u slučaju nezgode i iznemenadne bolesti – 30.000 €
- b. Za troškove transporta posmrtnih ostataka – 10.000 €

Samopridržaj: 20.000 €

Prilog 2 - Realnost rezervacije šteta 2008., koje su riješene 2009. godine

	REDOVNE ŠTETE				
	Rezervisane nastale prijavljene a neriješene štete na dan 31.12.2008.			Od toga riješeno na 31.12.2009.	Odstupanje
	Godina nastanka štete	Broj	Iznos	Iznos	Iznos
Požar "civil"	2008	21/8	5.000,00	709,47	4.290,53
	2008	41/08	3.000,00	573,10	2.426,90
	2008	55/08	8.000,00	6.129,59	1.870,41
	2008	56/08	3.500,00	825,00	2.675,00
	2008	57/08	2.000,00	2.322,00	-322,00
Požar industrija	2008	2/08	12.000,00	6.431,06	5.568,94
	2008	5/08	15.000,00	0,00	15.000,00
	2008	6/08	500,00	167,77	332,23
Lom mašina	2008	13/08	2.500,00	855,00	1.645,00
	2008	70/08	2.800,00	1.655,20	1.144,80
	2008	89/08	6.800,00	5.692,77	1.107,23
	2008	91/08	8.000,00	6.545,59	1.454,41
	2008	105/08	4.000,00	4.059,21	-59,21
	2008	109/08	2.500,00	2.044,00	456,00
	2008	113/08	3.000,00	2.907,00	93,00
	2008	120/08	2.500,00	3.709,21	-1.209,21
	2008	122/08	2.000,00	1.978,06	21,94
Provalna krađa	2008	124/08	2.400,00	981,47	1.418,53
	2008	2/08	590,00	0,00	590,00
	2008	5/08	1.000,00		
Lom stakla	2008	6/08	400,00	670,00	-270,00
	2008	16/08	500,00	241,02	258,98
	2008	1/08	5.300,00		
Kasko osiguranje	2008	5/08	5.200,00	4.561,22	638,78
	2008	8/08	50,00	0,00	50,00
	2008	14/08	600,00		
	2008	17/08	600,00		
	2008	25/08	3.000,00	3.000,00	0,00
	2008	31/08	4.200,00	0,00	4.200,00
	2008	32/08	4.500,00	4.702,00	-202,00
	2008	33/08	6.800,00	7.000,00	-200,00
	2008	34/08	3.000,00	0,00	3.000,00
	2008	35/08	14.000,00	13.454,93	545,07
	2008	37/08	600,00		
	2008	38/08	500,00		
	2008	41/08	500,00		
	2008	42/08	15.500,00	3.198,00	12.302,00
	2008	43/08	600,00		
	2008	45/08	500,00	246,94	253,06
	2008	46/08	2.500,00	2.250,00	250,00
	2008	49/08	1.300,00	1.147,71	152,29
	2008	50/08	500,00	290,25	209,75
	2008	51/08	400,00	240,00	160,00
	2008	52/08	800,00	636,07	163,93
	2008	53/08	1.300,00	640,20	659,80

Nezgoda kolektivna	2008	7/08	1.000,00	1.200,00	-200,00	
	2008	51/08	1.000,00			
	2008	175/08	1.000,00	0,00	1.000,00	
	2008	181/08	1.000,00	640,00	360,00	
	2008	184/08	1.000,00	253,74	746,26	
	2008	190/08	1.000,00	1.118,80	-118,80	
	2008	194/08	1.000,00	1.573,00	-573,00	
	2008	197/08	1.000,00	0,00	1.000,00	
	2008	199/08	1.000,00	28,64	971,36	
	2008	201/08	1.000,00	912,00	88,00	
	2008	202/08	1.000,00	30,00	970,00	
Dopunska nezgoda	2008	64/08	800,00	0,00	800,00	
	2008	134/08	800,00	960,00	-160,00	
	2008	140/08	800,00	800,00	0,00	
	2008	141/08	800,00	480,00	320,00	
	2008	143/08	800,00	1.120,00	-320,00	
	2008	144/08	800,00	800,00	0,00	
	2008	147/08	800,00	800,00	0,00	
Autoodgovornost	2008	"04/08	1.000,00			
	2008	"07/08	3.000,00			
	2008	"08/08	400,00			
	2008	"15/08	2.000,00			
	2008	"18/08	2.500,00			
	2008	"25/08	200,00	0,00	200,00	
	2008	"30/08	500,00			
	2008	"47/08	900,00	486,50	413,50	
	2008	"49/08	900,00	0,00	900,00	
	2008	"51/08	500,00	216,00	284,00	
	2008	"58/08	330,00	325,00	5,00	
	2008	"59/08	250,00	244,80	5,20	
	2008	"60/08	1.000,00	973,96	26,04	
	2008	"63/08	330,00	212,91	117,09	
	2008	"64/08	6.000,00	0,00	6.000,00	
	2008	"68/08	1.000,00	0,00	1.000,00	
	2008	"70/08	3.500,00			
	2008	"72/08	200,00	109,00	91,00	
	2008	"74/08	1.600,00	1.418,80	181,20	
	2008	"75/08	200,00			
	2008	"77/08	1.200,00	1.081,90	118,10	
	2008	"78/08	800,00	600,89	199,11	
	2008	"79/08	400,00	365,40	34,60	
	2008	"80/08	5.000,00	4.395,00	605,00	
	2008	"82/08	1.200,00	1.075,62	124,38	
	2008	"84/08	2.000,00			
	2008	"85/08	5000	2790,16	2.209,84	
	2008	"86/08	9.000,00	7.337,62	1.662,38	
	2008	"87/08	400,00	193,06	206,94	
	UKUPNO		93	228.950,00	124.006,64	79.143,36